

krakend hart van nederland

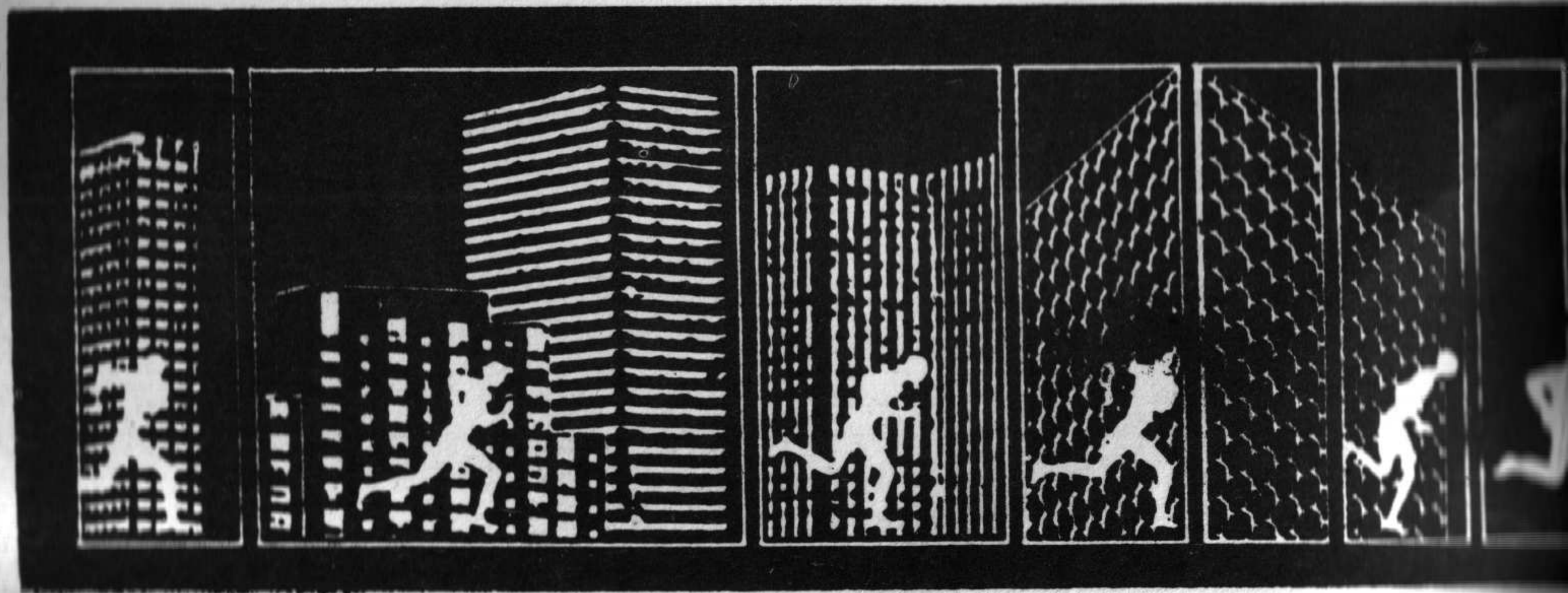
**kraken in utrecht
na 1 jaar leegstandwet**

utrecht, februari 1988

Inhoud

Lieve mensen	1
Hallo, hallo, is er nog een beweging in Utrech?	2
"De Leegstandwet is een uit- zondering op de regel"	10
Kraakspreekuur draaien	16
Ben jij wel een echte kraakster?	24
Gekraakt en ontruimd in 1987	26
1987: Een nieuwe kraakgolf	27
Het legaliseren van je pand	34

Foto omslag: op het Smakkelaarsveld
tijdens de actie tweedaagse, januari '88.

Lieve mensen,

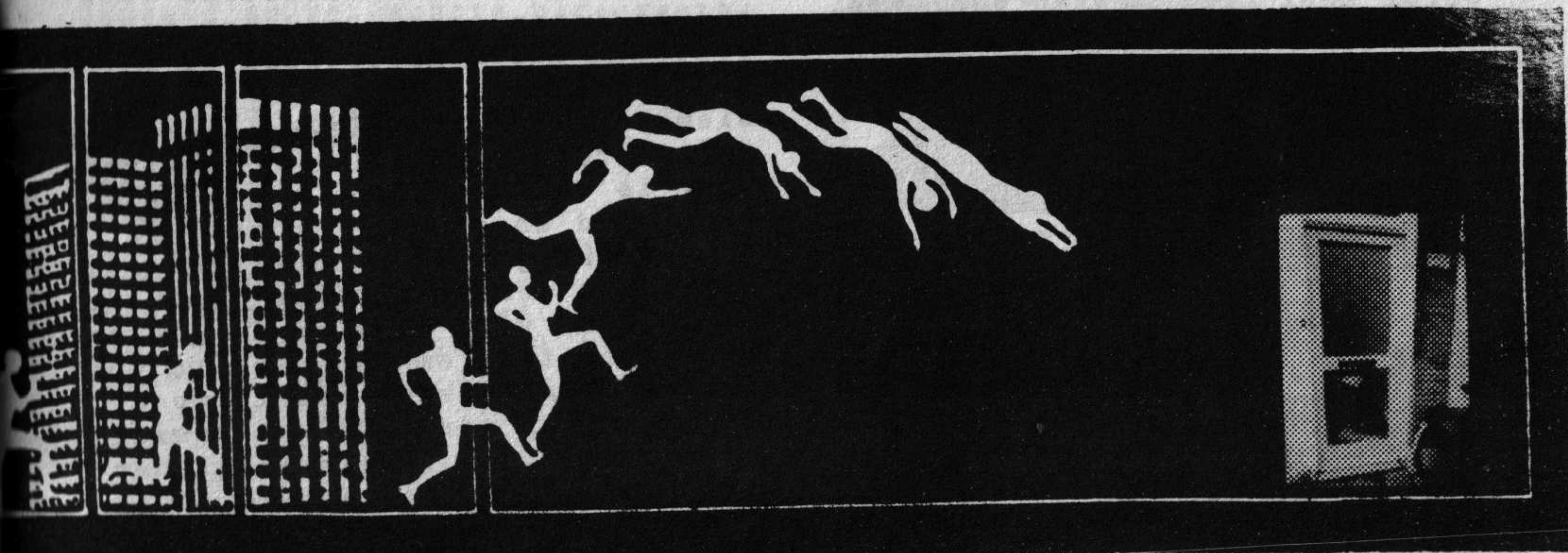
Deze brochure gaat over kraken in Utrecht in 1987. Dat klinkt als een 'jaarverslag', maar dat is het niet. Immers, voor kraaksters is 1987 een speciaal jaar; een jaar dat indertijd angstig tegemoet werd gezien.

1987 was namelijk het jaar waarin de leegstandwet ingevoerd werd. Een anti-kraakwet die grote gevolgen voor de kraakbeweging zou hebben, die werd uitgesteld, afgezwakt, en uiteindelijk toch ingevoerd. Het kraken gaat echter onverminderd voort, al is het van karakter veranderd.

We hebben in deze brochure een tijdsbeeld willen geven van het kraken en de kraakbeweging in Utrecht. Voor alle mensen die het een en ander van kraken afweten, maar óók voor hen die niet zo midden in het 'kraakwereldje' zitten dat ze weten wat voor discussies en veranderingen er de laatste tijd hebben plaatsgevonden. De veranderingen gaan vaak ongemerkt, als vanzelf, en discussies worden er maar weinig in het openbaar gevoerd. Vandaar dat we het in een belangrijk jaar als 1987 eens op papier gezet hebben, voor iedereen die interesse heeft voor kraken in Utrecht.

het Springstof-tiem.

Voor alle vrouwelijke persoonsaanduidingen dienen tevens de respectievelijke mannelijke aanduidingen gelezen te worden.

Hallo, hallo, is er nog een beweging in Utrecht?

Heeft de kraakbeweging in Utrecht nog toekomst? Aan een aantal mensen uit de kraakbeweging is een vraag gesteld waar de meest uiteenlopende antwoorden op gegeven werden.

'Wat is je indruk van de Utrechtse kraakbeweging op dit moment?'

- de kraakspreekuren worden steeds meer een huisvestingsburo en de kraaksters ambtenaresses. Maar dat gaat ons beter af als ik verwacht had.
- klein en ingekrompen, maar de mensen die er nog zijn, zijn in vergelijking met andere steden zeker gemotiveerd.
- ik vind wel dat er beweging in zit.
- het is op de goede weg maar we zijn er nog lang niet. teveel zwarte kleding.

- een klein groepje mensen en altijd dezelfde.
- ik hou me liever bezig met het kraken dan met de beweging.
- hangt aaneen als los zand op een strand tijdens vloed.
- een extreem klein groepje mensen dat bergen werk verzet waardoor het lijkt dat de beweging groeit en bloeit als nooit tevoren.
- een kleine groep mensen die erg actief is en de rest is moeilijk te motiveren.

Wat is er in 1987 gebeurd, dat mensen deze indrukken hebben van de Utrechtse kraakbeweging? 1987 was het jaar waarin de leegstandwet volledig gerealiseerd werd met de invoering van de anonieme dagvaarding, met daarop volgend vaak de uitspraak: 'ontruimen'.

ONTRUIMINGSVERZET

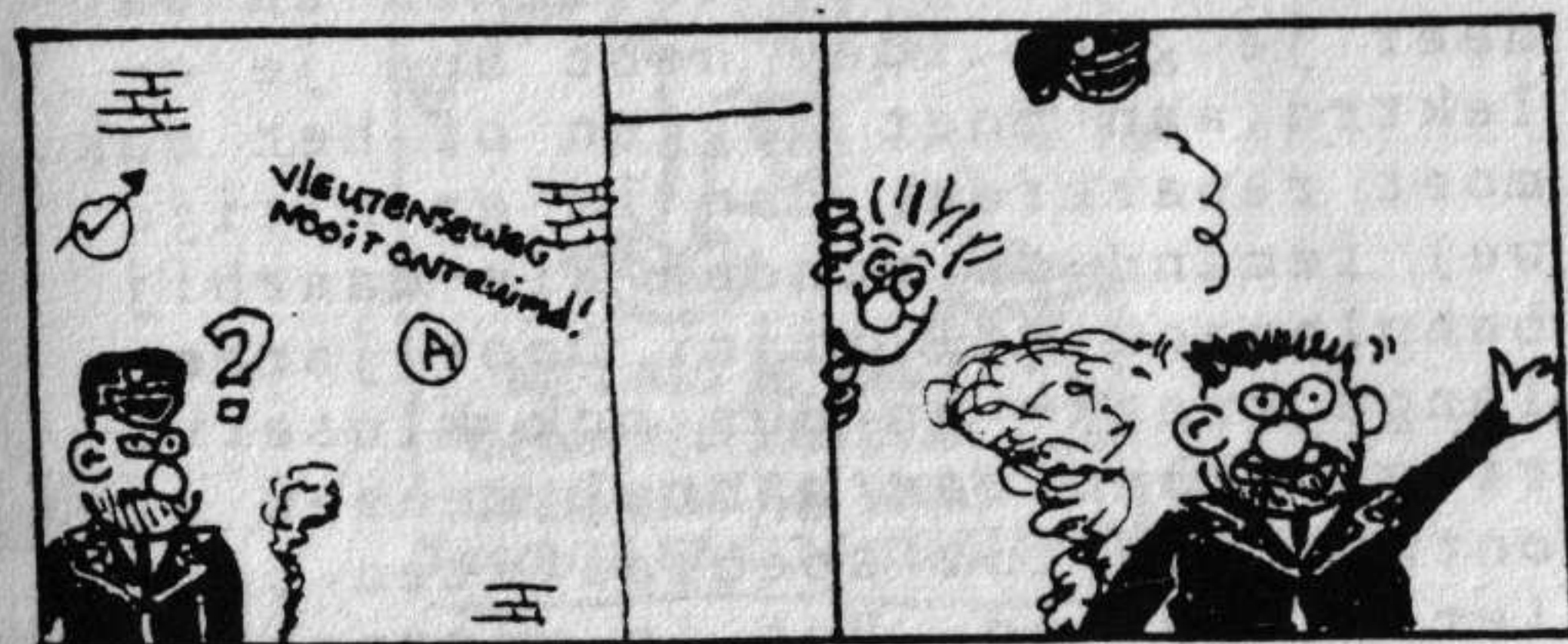
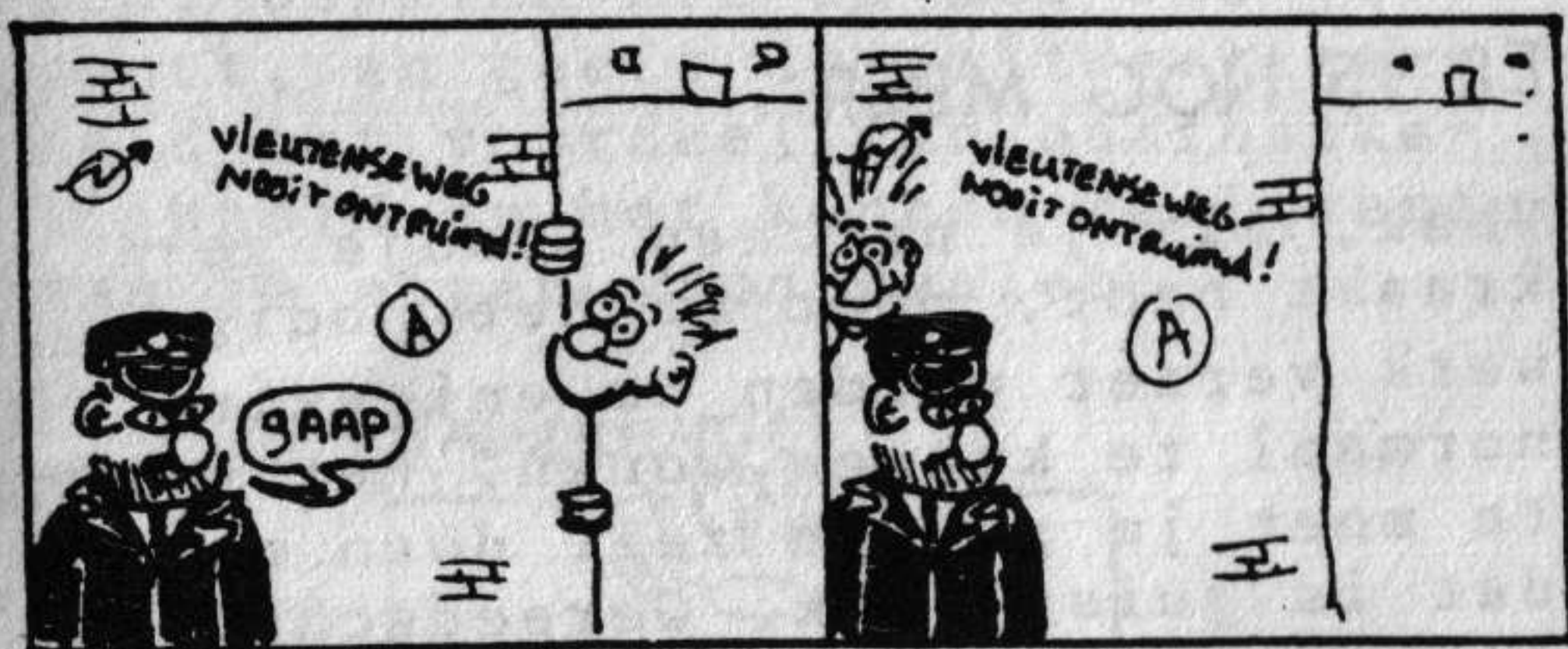
Wanneer ik terugkijk naar het afgelopen jaar, is het duidelijk dat het maar gedeeltelijk gelukt is om ontruiming niet geruisloos voorbij te laten gaan. Rond het eerste pand dat ontruimd dreigde te worden door de leegstandwet (de anonieme dagvaarding die door de brievenbus rolde van Bollenhofsestraat 108) is veel gebeurd. Men stak veel tijd en energie in het -in samenwerking met de buurt- organiseren van een geweldloze blokkade en er werd veel druk op de gemeente uitgeoefend om het pand te vorderen. Omdat ook de buurtbewoners actief waren om ontruiming te voorkomen is uiteindelijk het pand gevorderd. Het eerste pand

- er gebeurt veel maar als het er op aankomt te weinig.
- er wordt veel gekraakt en er gebeurt veel met legaliseren in vergelijking met vorig jaar. er wordt meer door mensen gedragen.
- het is levendig en gezellig.
- is aan het groeien en verbreden.
- welke kraakbeweging?
- de mensen zijn meer betrokken bij hun eigen pand i.p.v. dat er een politiek idee achter zit.

dat ontruimd werd op grond van de anonieme dagvaarding is Vleutenseweg 300. Hoewel er niet zoveel mensen waren, was het verzet spontaan: een blokkade voor het pand en op de weg, brandende autobanden spandoeken en een beschadigde schoen van een politieagent.

DE KATER VAN DRIFT 13

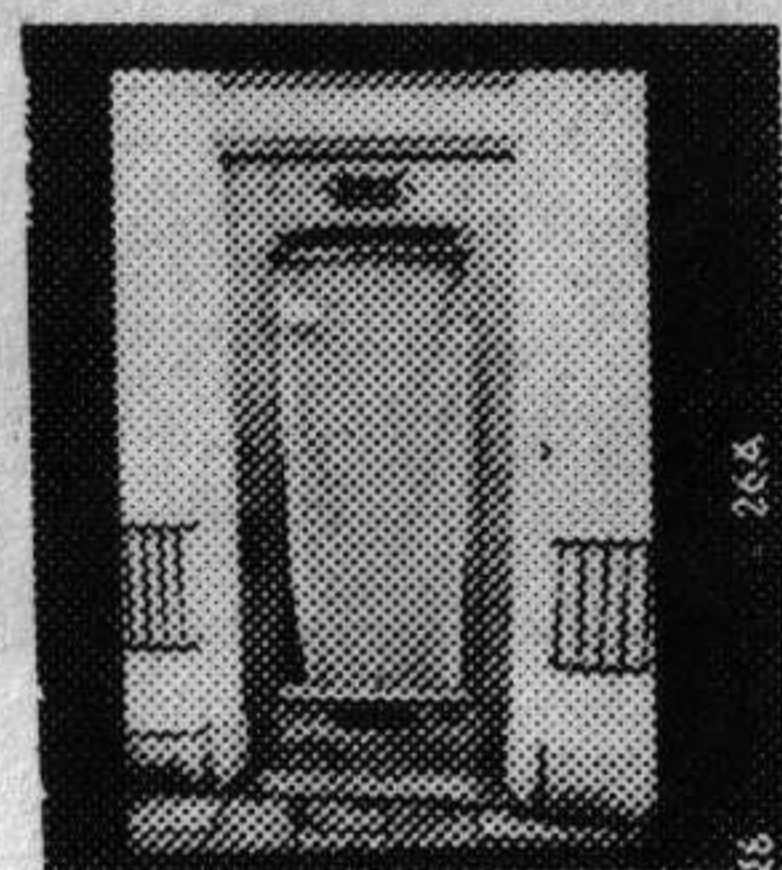
Anders ging het met Drift 13. Het verzet tegen de ontruiming van Drift 13 leek aanvankelijk goed uit te pakken. Ook dit pand werd ontruimd na een anonieme dagvaarding, enkele maanden na de kraak. Eigenaar was van Maarseveen, een berucht spekulant. In de weken voor de ontruiming waren er veel prikacties, steeds meer mensen raakten bij het pand betrokken. De sfeer werd steeds dreigender en levendiger. De politie was doodsbenauwd en verwachtte het ergste. Een bulldozer werd opgehaald om evt. barrikades op straat op te ruimen en op de ontruimingsdag zelf werden zo'n 150 M.E.ers ingezet. Achteraf bleken deze voorbereidingen van de politie niet nodig te zijn: er was nauwelijks verzet. De politie prees de discipline van de Utrechtse kraakbeweging, we waren allemaal lieve kraakstertjes bla bla bla. Aan de ontruiming van Drift 13 hielden veel mensen een kater over. Er werd onderling kritiek gegeven op elkaars slappe gedoe en

de algemene kritiek was, dat er weinig solidariteit was, gezien de toch wel geringe opkomst. Immers, we zouden met Drift 13 de ontruimingsgolf eens flink verstoren en zowel huizenspekulantes als politie eens een poepje laten ruiken.

VASTROESTEN

Maar valt er niet meer te bedenken dan alleen het 'ontruimingsvonnisbarrikaderen-ontruimen-patroon'. Juist de voorspelbaarheid van het verzet tegen ontruiming maakt het allemaal controleerbaar, saai en vervelend. Dat kan een oorzaak zijn dat steeds minder mensen zich aangesproken voelen om energie en tijd te steken in acties tegen ontruiming.

Het lijkt vreemd om te konstateren dat, ondanks de grotere onzekerheid die kraken sinds 1987 met zich meebrengt, er toch nog steeds veel gekraakt wordt. Het afgelopen jaar zijn er 11 panden op grond van een A.D. ontruimd. Het is een bijna hopeloze taak om je pand(je) te legaliseren: noch de gemeente,

noch woningbouwverenigingen willen kraakpanden aankopen, en laten vorderen is nog maar in 2 gevallen gelukt. Dankzij de leegstandwet bestaat het gevaar dat er om de 2 à 3 maanden verhuisd moet worden, waardoor er naast de problemen rond het vinden van een dak boven je hoofd geen energie meer overblijft voor andere zaken.

ENERGIECRISIS?

Op het moment zijn veel mensen in de kraakbeweging bezig met het behoud van hun pand en lijkt het erop alsof de kraakbeweging, een beweging vol idealen, ideeën en creativiteit, haar energie opbrandt in de kleine cirkeltjes van het eigen pand.

Is de kraakbeweging dan dood? Nee, dat zeker niet, hoewel er misschien in diverse media wel zo over wordt geschreven. Kraken heeft nou eenmaal in veel gevallen alleen maar nieuwswaarde wanneer er rotzooi verwacht kan worden bij een ontruiming. Een verkeerd imago

van de kraakbeweging, want nu er weinig gereld is bij de afgelopen 11 ontruiming, zou dat betekenen dat de kraakbeweging heeft afgedaan. De kraakbeweging doet veel meer dan rellen bij een ontruiming en hierin blijkt ook dat er wel degelijk sprake is van grote onderlinge solidariteit.

ER IS NOG MEER

Vaak, als je net een pandje gekraakt hebt, moet er het nodige werk verzet worden om enigszins normaal te kunnen wonen. Het meeste moet je gewoon zelf doen maar dat is juist leuk. Gereedschap is altijd wel ergens te lenen en wanneer je geen idee hebt hoe je elektrika aan moet leggen of het dak moet repareren, dan is er altijd wel iemand te vinden die daarbij behulpzaam wil zijn. Door jarenlange kraak- en dus ook kluservaring hebben een aantal mensen zich ontwikkeld tot specialisten op allerlei gebied. Het is verrassend te merken hoe betrekkelijk eenvou-

Juli '85: de kraak van de Marnixschool

dig sommige klussen, die je nooit eerder gedaan hebt, in werkelijkheid blijken te zijn.

Gekraakt wonen brengt veel onzekerheid met zich mee. Je investeert veel tijd en energie in een huis, terwijl het onduidelijk is hoe lang je er kan blijven wonen. Daar staat tegenover dat je zelf kunt bepalen hoe en met wie je woont, en geeft de zelfwerkzaamheid het voordeel van onafhankelijkheid en het kunnen realiseren van je eigen woonidealen.

ALARM! KNOKPLOEG IN DE
VIJVERSTRAAT. SNEL OP DE
FIETS ER NAAR TOE!

DE ALARMLIJN!
AARZEL NOOIT WANNEER
TE GEBRUIKEN! BEL METEEN!
NU!!

DE ALARMLIJN

De noodzaak van samenwerking bestaat niet alleen bij het opknappen van panden. In juli werd er in Lombok een benedenwoning gekraakt van een louche eigenaar. Ergens in de avond verscheen een knokploeg. De kraaksters die aanwezig waren wisten op het nippertje te ontsnappen en belden snel de politie. Eén iemand van de knokploeg werd gearresteerd. Ook de alarmlijn werd gebeld. De alarmlijn is een telefonies waarschuwingssysteem. Als een sneeuwbaaleffekt worden veel panden opgebeld. De werking van de alarmlijn is heel effectief. Binnen een kwartier waren er meer dan dertig mensen. Er werd van alles geregeld. Spiralen en balken werden opgehaald om het pand goed te barrikaderen. Afspraken werden gemaakt om het pand voor de nacht bezet te houden met genoeg mensen. Er was veel steun van de buurtbewoners. Die vonden het ook maar niks dat het pand zo aan het verkrotten was. Zo'n gewelddadige versterking van het woongenot komt gelukkig maar heel zelden voor. Een huiseigenares die een knokploeg stuurt gooit haar eigen glazen in. Verbazingwekkend blijft het altijd weer om te zien hoe goed de alarmlijn werkt. Het geeft een veilig gevoel dat je weet dat je in extreme situaties op mensen kunt rekenen.

BETROKKENHEID

Wordt een pand bedreigd door een anonieme dagvaarding (A.D.) dan zijn er, behalve de mensen van de legaliseringswerkgroep ook anderen bereid moeite te doen om het pand te helpen behouden; hetzij door publiciteit te maken, hetzij door lobbyen met diverse instanties, hetzij anderszins. Deze vormen van

Tijdens de kraak van het Duitse Huis (Militair Hospitaal), januari '88.

onderlinge solidariteit en hulp zijn vaak niet bekend bij 'het publiek', maar zonder dit zou de kraakbeweging niet kunnen bestaan. Immers, zij vormt een belangrijke steun in de rug van het gekraakt wonen, omdat je niet alles alleen kunt doen. Zeker niet, omdat iedereen naast kraken ook nog andere bezigheden heeft, zoals werk, opleiding, etc.

HUILEN OM VROEGER

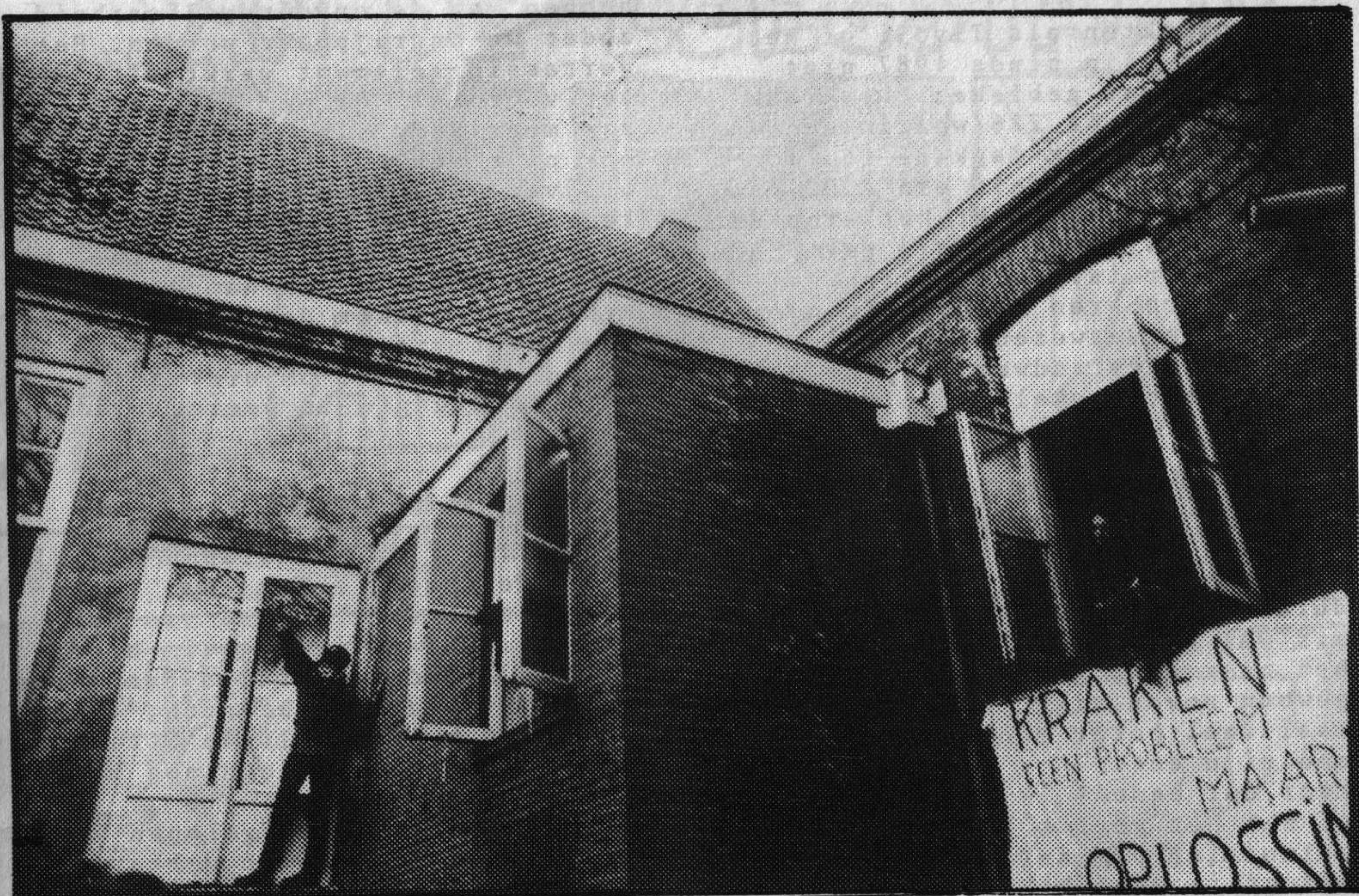
Het afgelopen jaar zijn er meer dan 50 panden gekraakt in de stad. Opvallend is dat steeds meer verschillende lagen van de bevolking overgaan tot kraken. Terwijl de

onzekerheid van het gekraakt wonen er door de leegstandwet niet minder op geworden is. Hoewel er dus nog steeds veel gekraakt wordt, zijn er toch minder mensen die zich inzetten voor kraakacties. Men wordt steeds passiever en is moeilijk te motiveren tot actie over te gaan. Misschien wel met de gedachte dat het toch allemaal niets uithaalt. Bij het verzet tegen ontruiming is dit wel duidelijk. Daar is in de loop der jaren weinig veranderd.

Het gevaar om de kraakbeweging van nu te vergelijken met hoe het een aantal jaar geleden was, is dat alles verzandt in pessimisme.

Het Duitse Huis (Militair Hospitaal) gekraakt, januari '88.

Vaak wordt er teveel gekeken naar hoe het vroeger allemaal ging. "Zucht, die goeie ouwe tijd toen er nog grote aantallen mensen op de been waren te brengen."

TIVOLI

Vroeger werd het breekijzer niet alleen gebruikt voor het wonen. De sleep-inn, wijkwinkels, oefenruimtes, ateliers, tivoli; allemaal initiatieven die op een legale manier niet verwezenlijkt konden worden. Het kraken bood uitkomst. Met name rond tivoli is een jarenlange strijd gevoerd. Al jaren was er een chronies tekort aan een konsertzaal. Muziekcentrum Vredenburg was er dan wel, maar de entreprijzen waren voor veel jongeren onbetaalbaar en de bands die er speelden waren kommercieel. Op een gegeven moment werd een groot pand aan de Oude

Gracht gekraakt. De mensen organiseerden alles zelf: het programmeren van bands, de publiciteit, het inkopen van drank en natuurlijk het klussen. Tivoli was het bewijs dat jongeren zelf een konsertzaal draaiende konden houden zonder afhankelijk te zijn van subsidies e. d. De gemeente kon niet om Tivoli heen en uiteindelijk werd door grote druk uit te oefenen op de gemeente, het bestaansrecht van Tivoli erkend. (Nu is Tivoli een goed draaiende konsertzaal. Het is alleen spijtig dat de politieke ideeën en motieven in de loop der jaren verdwenen zijn).

VERRASSING EN PRET

Grote objekten als Tivoli of Het Snurkhuis zijn sinds 1987 niet meer haalbaar gebleken. De kraak van Oude Gracht 226 waarin een wasserette annex dagkafé zou moeten komen is middels een A.D. van de baan. Helaas lijkt het erop dat er voor dit soort ideeën geen ruimte meer is. Toch zullen we blijven proberen om ook dit soort idealen te verwezenlijken.

Door de leegstandwet, het toenevende politiegeweld zijn we misschien wel teveel in de verdedi-

ging gedrongen. We moeten het meer hebben van de onvoorspelbaarheid, zodat we ongrijpbaar worden. Het verrassingselement werkt altijd in het voordeel. En een ietsje pietsje meer humor in onze akties is ook niet gek. Het moet wel leuk blijven om akties rond het kraken te voeren.

Beweging betekent verandering, het initiatief in eigen handen nemen. Het is wel zeker dat het ons niet aan creativiteit, aan nieuwe ideeën ontbreekt. Om die in de praktijk te brengen is weer een ander verhaal.

Utrechtse politie prijst discipline krakers

" Toen ik de dag na de ontruiming de kranten doorlas, werd het me duidelijk dat er toch iets flink mis was gegaan. Ja, natuurlijk was het niet goed gegaan, er gebeurde gewoon zowat niks en het had allemaal veel beter georganiseerd kunnen zijn ect.

Maar dat bedoel ik niet. Het lijkt of met het verzet bieden tegen de ontruiming precies het verkeerde effect is bereikt.

Drift 13 was het eerste grote pand in Utrecht dat met de leegstandswet ontruimd zou worden.

Na de 'overwinning' van de Bollenhofsestraat en na vele ontruiming en met weinig of geen verzet, kwam het er nu dan op aan.

We zouden eens even laten zien dat we heus niet van die lieve rustige kraaksters zijn, zoals we altijd al gezien worden. Een hele reeks prikakties vooraf zorgde voor een behoorlijke dreigende sfeer.

Maar toen kwam de ontruiming.

Op zich waren er mensen genoeg om nog wat te doen, maar er was niets van woede en verzet te merken. Wel

van gekanker op het slappe zootje of op de chaos, en wat was iedereen er toch weer bewust van dat het allemaal zo weinig zin heeft. Dankzij de komkommertijd haalde de ontruiming toch de kranten, en het imago van rustige, lieve Utrechtse kraaksters is er alleen nog maar sterker van geworden.

Het moet maar eens afgelopen zijn met dat getwijfel over verzet, met al dat passief toekijken.

Het lijkt wel of mensen zich schamen om bij ontruiming hun woede te uiten. Je kan toch wel oprecht kwaad zijn zonder meteen te verval len in een soort Heilige Oorlog? Gewoon, omdat kraken geen luxe-leventje betekent, maar, zeker met de Leegstandswet, dat je je verzet in plaats van genoeg te nemen met een hok voor f300,- in de maand..."

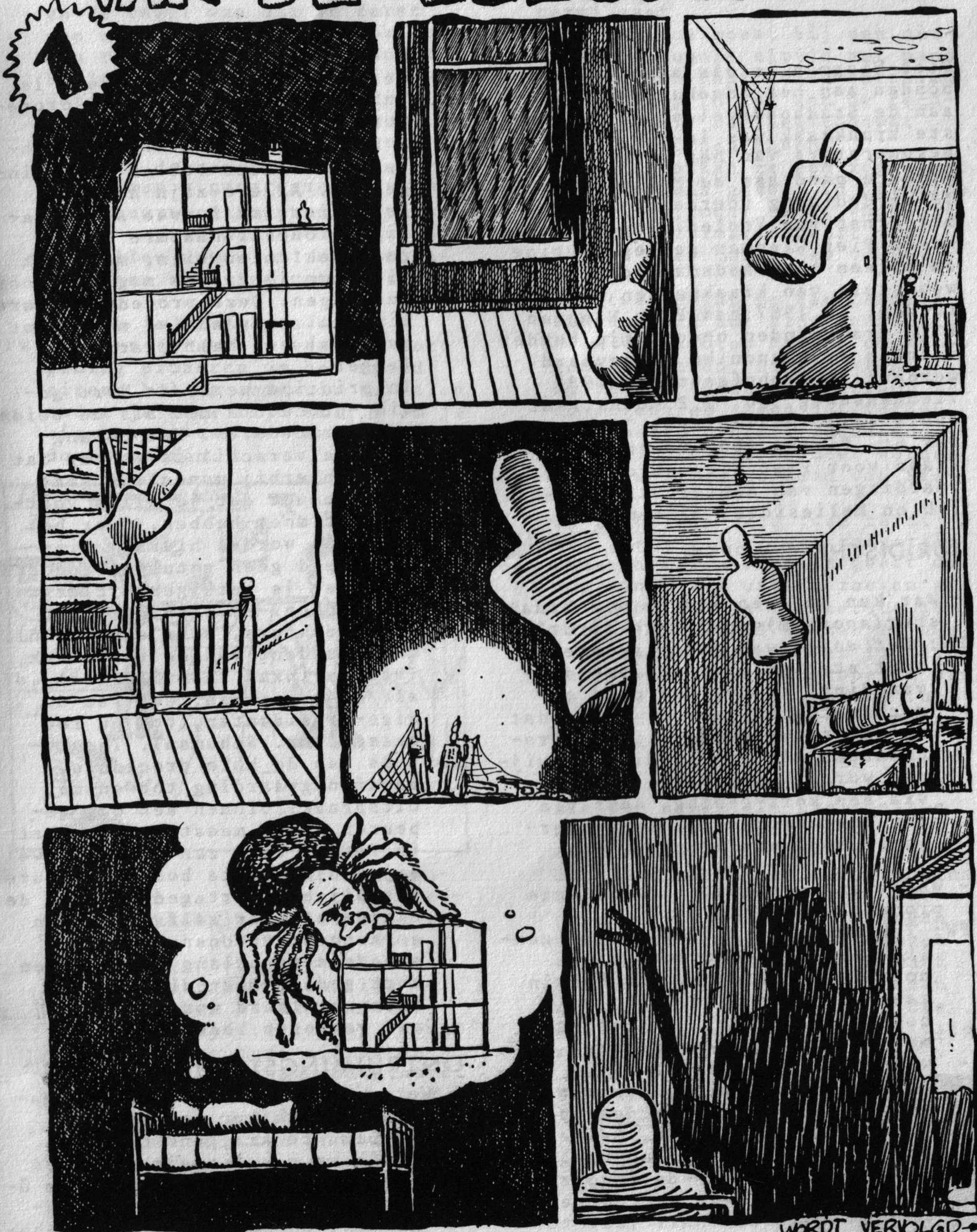
Ontruiming van kraakpand Drift rustig verlopen

" Wat een kater heb ik overgehouden aan deze ontruiming. Vanwege:
 ● De passieve houding van mensen buiten. Ik kan me voorstellen dat er genoeg mensen zijn die geen zin hebben in een rel maar het toch belangrijk vinden om bij een ontruiming aanwezig te zijn. Maar er zijn verdomme genoeg andere middel-

len. Wees eens inventief!

● De leeghoofden die kraaksters bestookt hebben met verfbommen. Het is toch niet te geloven dat degenen die zonodig heftig moeten wezen, niet eens kijken waar ze naar gooien en er dan snel vandoor gaan om een konfrontatie met de politie te voorkomen. Mijn advies: oogkleppen af!"

HET SPOOK VAN DE LEEGSTAND

WORDT VERVOLGD →

"De Leegstandwet is een uitzondering op de regel"

Piet Wiegman is als advocaat verbonden aan het advocatenkollectief aan de Stadhouderslaan. Zijn eerste kraakzaak was in 1984 voor de bewonersters van het toen vers gekraakte pand aan de Maliesingel 32, de verdediging voerde hij samen met Ernst van Voolen. Tegenwoordig heeft Piet Wiegman genoeg routine om alleen als raadsman voor de bewoonsters van kraakpanden op te treden. In 1987 had Piet Wiegman + 20 kraakpanden onder zijn hoede, waarvan er 6 anoniem gedagvaard werden: Bollenhofsestraat 108, Vleutenseweg 300, J.P.Coenstraat 44bis (2x), Maliesingel 32 en Achter St. Pieter 160. Momenteel staan voor Piet Wiegman de dagvaardingen van Achter St. Pieter 160 en Maliesingel 32 centraal.

JURIDISCHE STAPPEN

- Wat kun je doen als je als kraakster(anoniem)gedagvaard wordt?

PW: Het enige wat een eigenares moet stellen bij anonieme dagvaarding, is dat het pand onrechtmatig in gebruik is en dat zij daardoor schade lijdt. Procedureel kan dat op diverse wijzen worden aangepakt: meestal via een kort geding, soms via een bodemprocedure of een verkorte bodemprocedure.

- Wat zijn de verschillen in deze procedures?

PW: Ten eerste de tijdsduur. Eigenlijk is de bodemprocedure de normale gang van zaken. Daarin gaat alles schriftelijk. Je hebt vier rondes: het begint met de eis van de eigenares waarop de advokate van de kraaksters reageert, dan reageert de eigenares en daarop weer de kraakadvokate. Beide partijen kunnen ook nog vragen om een pleidooi in de rechtzaal. Al met al kan deze procedure van minimaal een half jaar tot maximaal een jaar duren.

De verkorte bodemprocedure is in feite hetzelfde. Deze procedure is in 1987 aangespannen tegen de bewonersters van Achter St. Pieter 160 en Maliesingel 32. Alleen zijn hierbij geen vier, maar twee schriftelijke rondes. Daarmee kan de zaak beklonken zijn, maar ook hier kun je daarna nog pleidooi aanvragen. Deze procedure duurt minimaal tweeënhalve maand tot maximaal een half jaar, soms langer.

In principe werkt de kort geding-procedure net als de beide bodemprocedures. Het belangrijkste verschil is echter dat alles hierbij mondeling gaat, wat inhoudt dat je alles voorgerekookt moet hebben. Over het algemeen worden hierbij bijvoorbeeld geen getuigen gehoord, dus moet je getuigenverklaringen hebben. Er zijn ook geen drie rechters, maar eentje, nl. de president van de rechtbank (van Harinxma Thoe Slooten), of als die niet kan, een van de vice-presidenten, (tot nu toe meestal mr. Schuman). Theoretisch kan de hele procedure, vanaf dagvaarding tot en met uitspraak, binnen een dag gebeuren, maar meestal duurt het in totaal zo'n zes weken. Zowel bij een verkorte bodemprocedure als bij een kort geding moet de eigenares hier zelf om vragen en kunnen aantonen dat er spoedeisend belang is. Bij een kort geding moet dit sterker beargumenteerd worden dan bij een verkorte bodemprocedure.

ONTRUIMINGSTRUUKS:

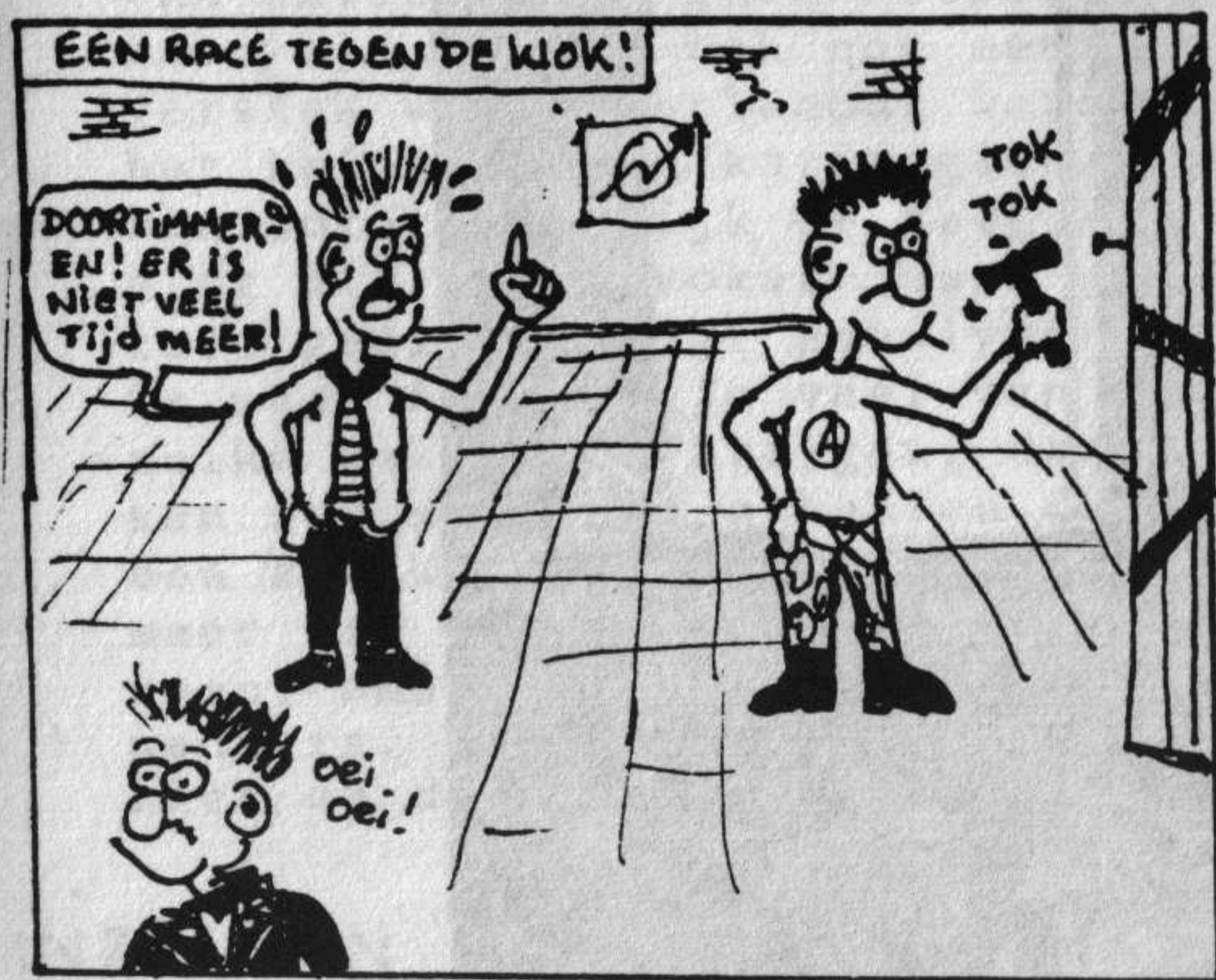
- Wat zijn de smoezen die eigenaresses gebruiken om hun pand ontruimd te krijgen?

PW: Vroeger moesten eigenaresses allerlei truuks verzinnen om überhaupt een rechtzaak te beginnen. Ze huurden detectiveburo's in, maakten stiekum foto's

of verzonnen een zogenaamde "Huidenstraatruuk". Kraaksters hielden zich namelijk anoniem en de regel was dat je eerst een naam moest hebben voor je een rechtzaak aan kon spannen. De leegstandwet is een uitzondering op die regel. Sinds die is ingevoerd zijn deze truuks niet meer nodig en kunnen ze je anoniem dagvaarden. Tegenwoordig komen eigenaresses vaak met fake huur- of koopkontrakten. Of ze voeren aan dat ze er zelf in willen wonen of zelfs wonden toen hun pand gekraakt werd.

- Wat kun je hiertegen doen?

PW: Als er sprake is van een kort geding proberen om het spoedeisend belang onderuit te halen zodat je meer tijd krijgt om je eigen kant van de zaak beter te doortimmeren.

Je kunt ook proberen aan te tonen dat de eigenares makkelijk je identiteit had kunnen achterhalen, maar dat niet geprobeerd heeft. Hiermee moet je natuurlijk wel oppassen, het is alleen een manier om tijd te rekken, zodat je nog dingen kunt uitzoeken. Want als je op naam gedagvaard wordt zit daar automaties bij dat je, bij verlies van de zaak, proceskosten en eventueel schadeclaims zult moeten betalen. Daarom is het nog steeds slim om je naam niet bekend te maken. Het mooiste is natuurlijk als je kunt aantonen dat de eigenares de boel belazert.

TERMIJNVONNIS

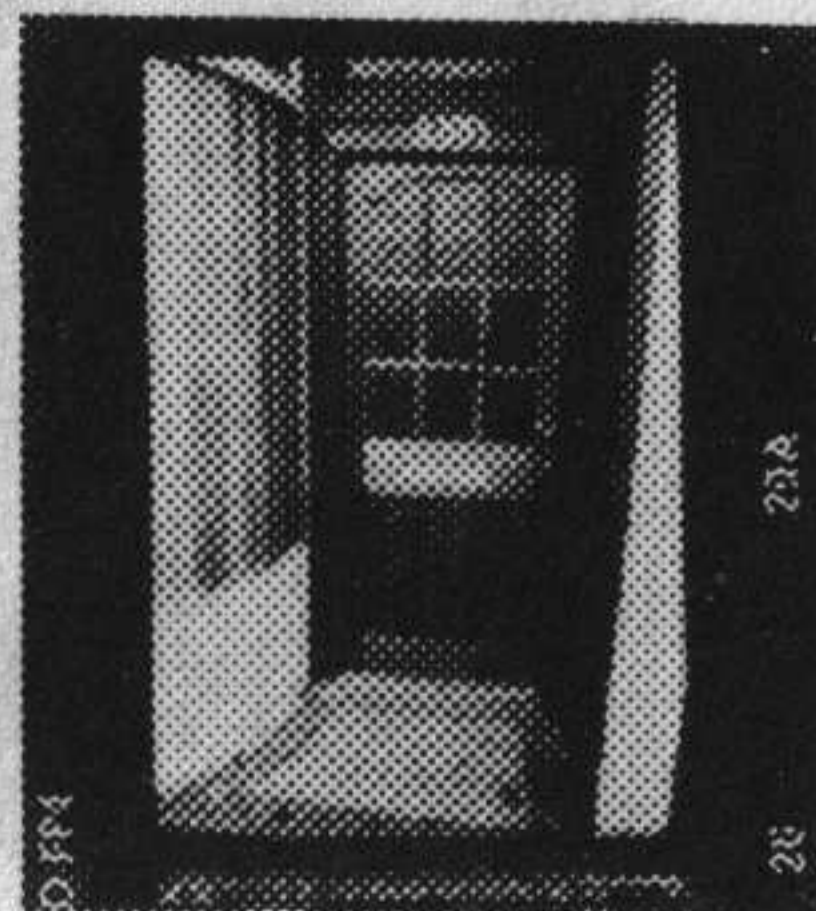
- Hoe zit het met de ontruimingstermijnen?

PW: Tot nu toe moest bij een ontruimingsvonnis altijd het pand binnen een paar weken ontruimd zijn. In principe kan de rechter dankzij de leegstandwet twee termijnen geven: Ten eerste kan ze een zogenaamd tussenvonnis geven: in principe ontruimen, maar eerst wacht ze tot ze informatie heeft van B en W over mogelijke vordering.

Ten tweede kan ze een termijn inbouwen in het eindvonnis als B en W besloten hebben om te gaan vorderen. Die termijn duurt dan totdat het beroep wat de eigenares tegen het vorderingsbesluit heeft ingediend speelt. Dit beroep moet worden ingediend bij de Raad van State.

Op zich zijn deze twee termijnen gunstig voor de kraaksters, omdat het hen de tijd geeft om nog van alles uit te zoeken en te proberen. In het eerste geval bijvoorbeeld kunnen ze hun pand laten vorderen en in beide gevallen kunnen ze proberen aan te tonen dat de eigenares inderdaad geen serieuze plannen met het pand heeft.

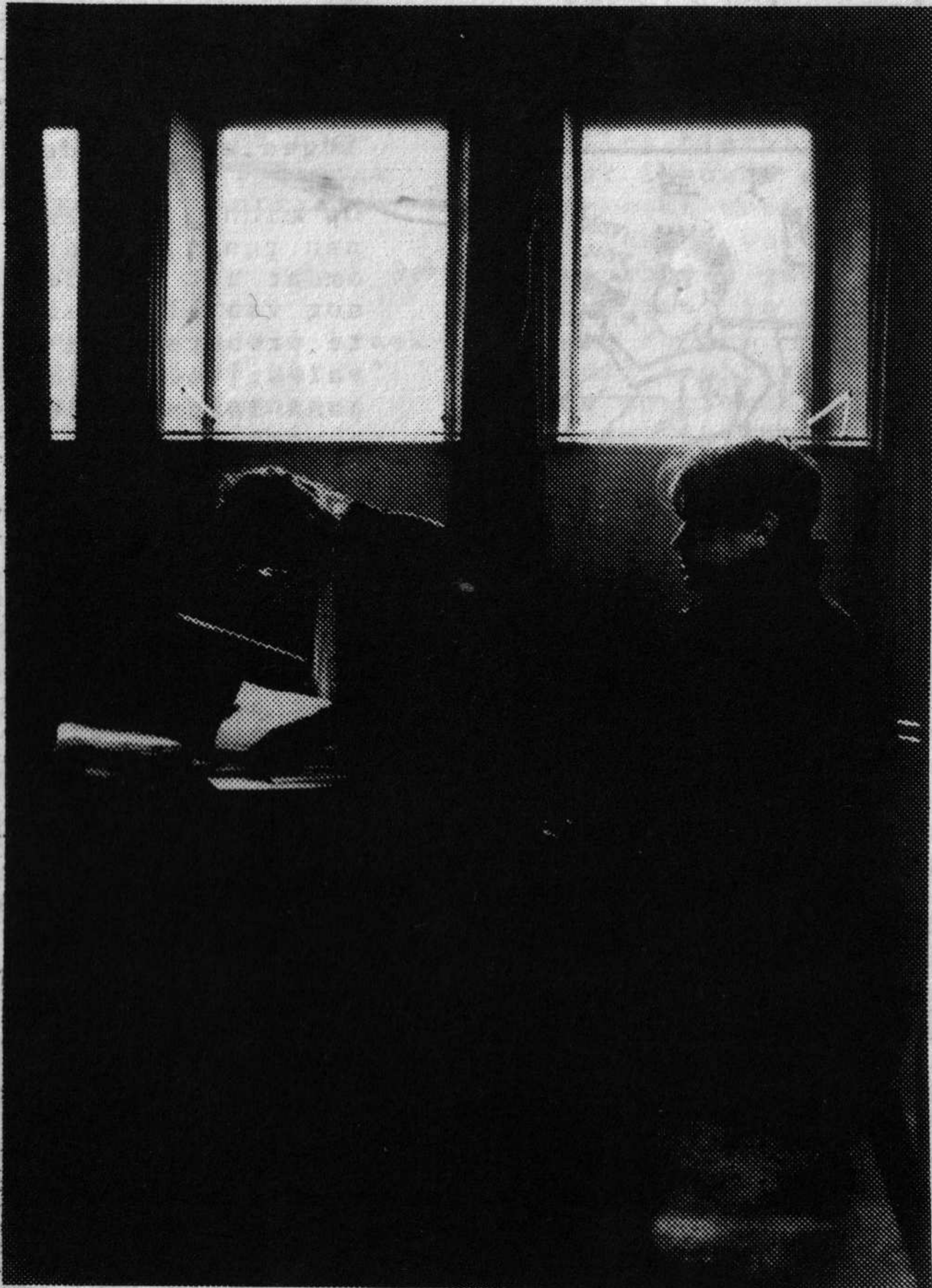
Dan is er nog een derde termijn die de rechter in haar vonnis mee kan nemen. Ze kan bepalen dat het pand binnen een jaar niet opnieuw gekraakt mag worden. Dit geeft dan de eigenares de kans haar plannen met het pand uit te voeren. Hiertegen zou je zelf in kunnen brengen dat een jaar te lang is, want als de eigenares echt plannen met het pand heeft kan ze die ook wel binnen een kortere tijd realiseren.

Gedeeltelijke invoering van Leegstandswet

Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 17 okt. — Een meerderheid van de Tweede Kamer, gevormd door CDA, VVD en de kleine rechtse partijen stemt in met beperkte invoering van de Leegstandwet. Deze wet, bedoeld om effectief optreden tegen kraken, woningspeculatie en woningnood mogelijk te maken, is al in 1981 door de Kamer aangenomen, maar om financiële redenen niet tot uitvoering gebracht.

Rechtzaak Bollenhofsestraat 108 in januari '87

VERSTEK

- De laatste tijd wordt er door eigenaresses vaak verstek gevraagd van de gedaagde partij bij een anonieme dagvaarding. Hoe zit dat?

PW: De eigenares probeert de kraaksters bij verstek te laten veroordelen, dus kunnen ze ook geen verweer laten voeren omdat ze anoniem zijn. In het echt is het allemaal niet zo erg als het lijkt. Bij de dagvaarding van Spinozaweg 70bis is dit onder andere gebeurd. De rechter zegt dan wel geen acht te slaan op je verweer, maar luistert wel en veroordeelt bij verstek. (In dit geval ten gunste van de krakersters).

Deze truuk heeft wel een groot nadeel voor de kraakadvokates. Sowieso is werken met zogenaamde 'toevoegingen' (=bewijzen van onvermogen) geen vetpot, maar als er dan ook nog eens verstek wordt verleend, wordt het helemaal een karig gedoe. Dan wordt namelijk de vergoeding die een advokate voor een kort geding krijgt gehalveerd. Ga maar na, als je veel van zulke zaken zou krijgen, dan kan het wel eens gebeuren dat een advokate besluit om niet meer van dit soort zaken te doen, omdat het niet meer lonend is. Maar zover is het nog niet op de Stadhouderslaan.

INZET EN PRINCIPES

- Waarom doe je dan kraakzaken als het toch bijna niets oplevert?

PW: Ik vind kraakzaken leuk en belangrijk om te doen. Dat is trouwens wel ook afhankelijk van de inzet van de kraaksters. Zo'n anderhalf jaar geleden vond ik het niet meer zo leuk, omdat ik toen een aantal zaken had waarbij de kraaksters zelf niets deden, en van mij min of meer verwachtten dat ik hun pand even zou 'regelen'. In '87 kreeg ik er wel weer zin in, omdat ik toen een aantal panden had waarbij de bewoonsters zelf ook veel energie staken in het behoud van hun pand.

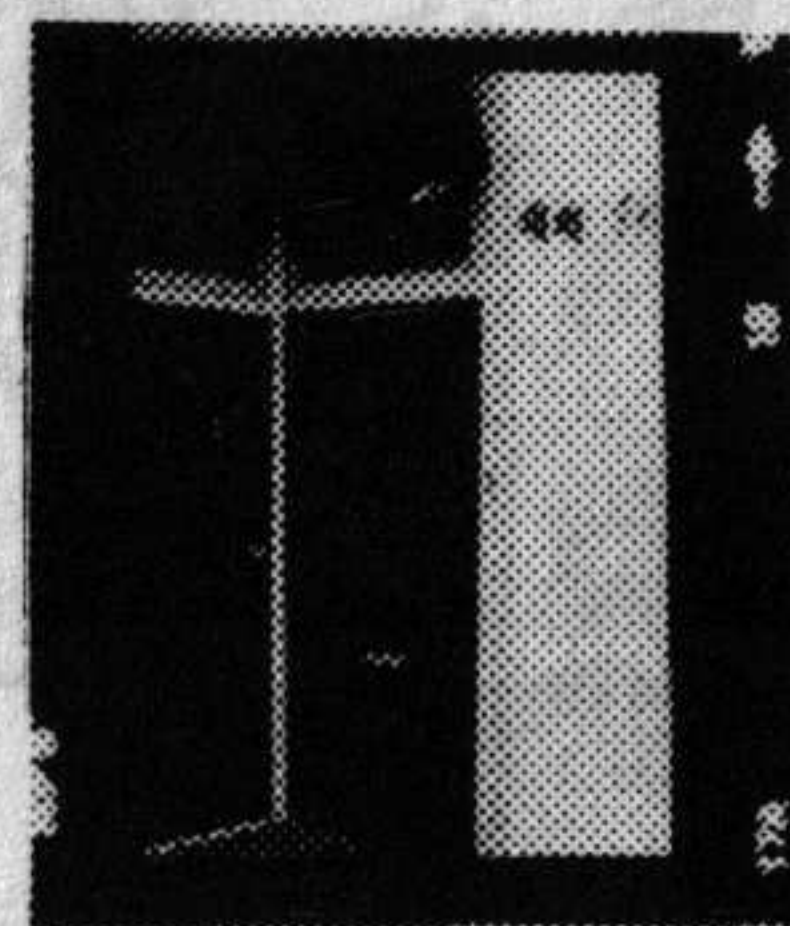
Dat werkt inspirerend. Bij het wonen in een kraakpand zit, behalve de noodzaak om een dak boven je hoofd te hebben, ook een principiële kant. De kraaksters moeten zelf knokken tegen bijvoorbeeld woningnood, slechte staat waarin het pand kan verkeren en op allerlei manieren voor het behoud van het pand. Overigens vind ik in dit verband het kraakspreekuur Lombok erg leuk werken.

- Heb je enig idee dat je zou willen stoppen met kraakzaken en meer andere zaken zou willen doen?

PW: Ik zou niet kunnen zeggen hoe lang ik hier mee bezig zal blijven. Zoals ik al zei vind ik het op het moment leuk om kraakzaken te doen. Wat voor mij bepalend is, is dat je rekening moet houden waarmee je bezig bent. Als ik ga balen van de dingen die bewoonsters (gaan) doen waar ik niet achter kan staan dan zou ik het niet meer willen. Het hoeft niet allemaal netjes en braaf te gaan, dat zou saai worden.

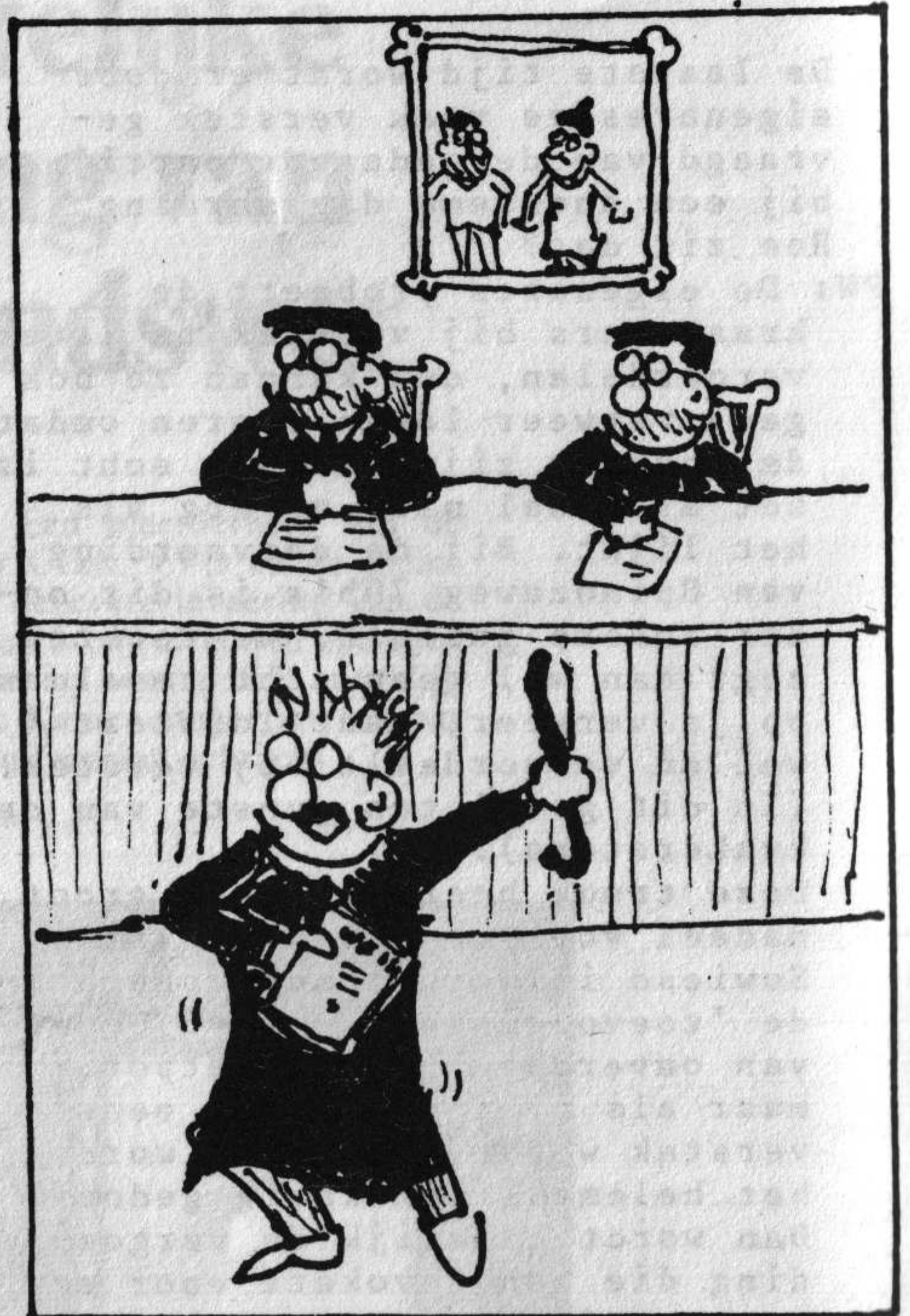
Maar ik geloof niet dat bepaalde, zogenaamde anarchistiese ideeën van verandering haalbaar zijn in de praktijk. Het is vaak chaos met een revolutionair etiket en dat hoeft voor mij niet. Op zich is deze maatschappelijke orde in principe

niet zo slecht, er is geen beter alternatief dat haalbaar lijkt te zijn. Dat betekent echter niet, dat ik vind dat kraaksters zich zonder meer aan alles van de huidige maatschappij moeten aanpassen.

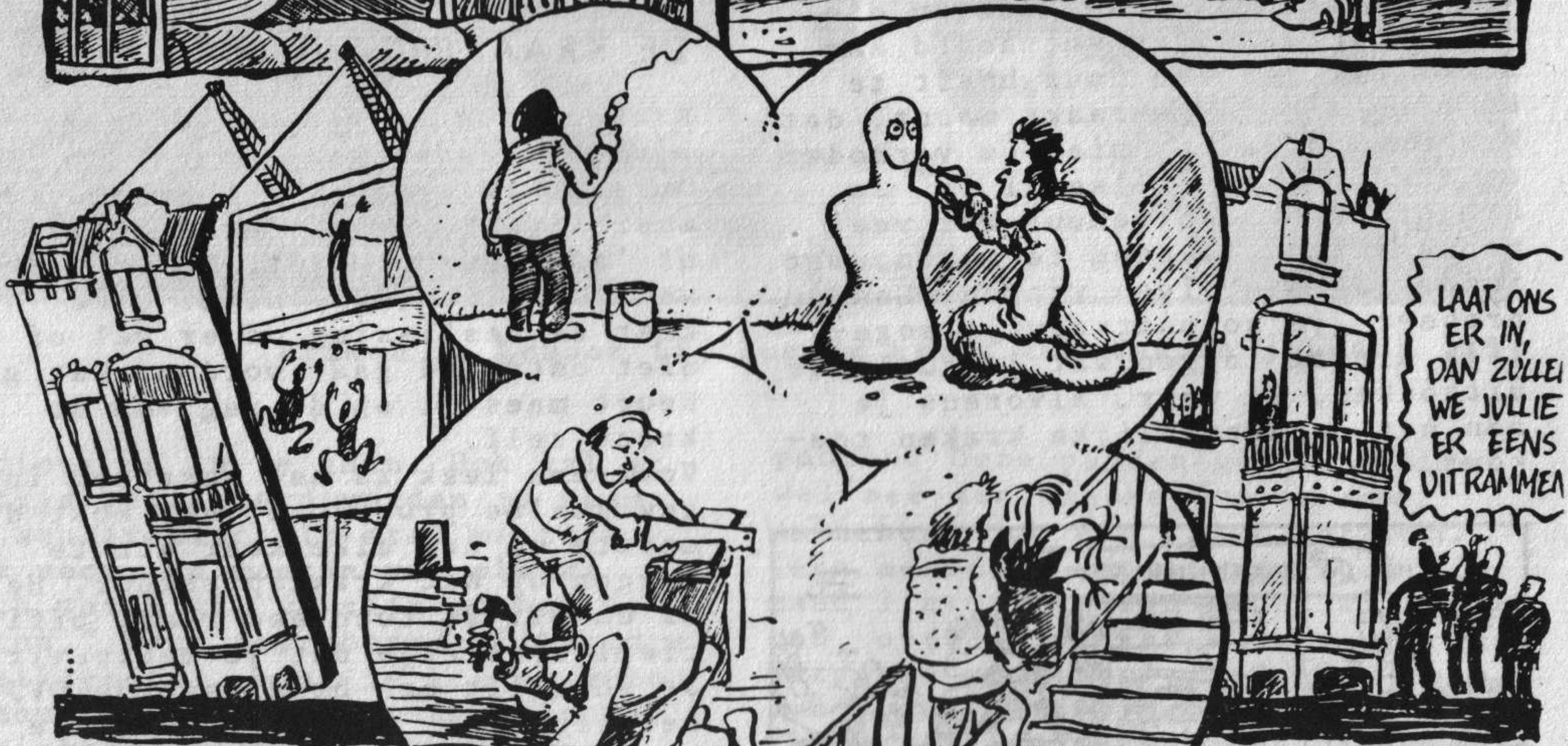
- Zijn er nog dingen die je veranderd zou willen hebben?

PW: Ik zou willen dat er wat meer actieve mensen in de stichting Verstoord Woongenot zouden komen. We hebben eind vorig jaar een kraakadvokaten/soverleg gestart om ervaringen uit te wisselen en tactieken te bespreken. Op deze manier proberen we de problemen rond kraken structureler aan te pakken. Ik zou ook willen dat de rechtbank wat minder strikt de negatieve aspecten van de leegstandwet ging hanteren, zodat in de juridische procedures wat meer ruimte komt. Ook zou de gemeente haar vorderingsbeleid in het kader van de leegstandwet wat reëler moeten maken en ook eens echt de leegstand aan moeten gaan pakken.

DE DROOM NA DE LEEGSTAND

WORDT VERVOLGD

Kraakspreekuur draaien

Dinsdagmiddag 5 uur, een medewerkster van het kraakspreekuur Centrum staat voor de deur van het AKU: wat is die shitcode van het cijferslot nou toch ook alweer? Goed, eenmaal binnen het licht aan, koffie zetten, kraakmap tevoorschijn halen en nu maar kijken of er iemand komt. Dat verschilt nogal eens, al is het in 1987 toch vrij druk geweest.

Ook deze keer wordt het spreekuur door verschillende potentiële kraaksters bezocht. Wat vertel je nou als medewerkster aan deze mensen? Het zijn vooral de voor ons voor de hand liggende dingen die je nogal eens over het hoofd kan zien. Dat je geen huur hoeft te betalen als je gekraakt woont, dat kraken bij de wet niet is verboden en dus ook niet illegaal is. Je krijgt op het spreekuur met veel verschillende mensen te maken, met ieder zo haar eigen vragen. Daarom probeer je zo puntsgewijs mogelijk uit te leggen wat je zoal kan uitzoeken, en waar, alvorens je aan het daadwerkelijke kraken toekomt.

HET STANDAARDVERHAAL

- Leegstandstermijn van het huis
- Eigenares uitzoeken op het kadaster
- Bestemmingsplan inzien
- Brief aan OVJ en wijkagente in samenwerking met kraakadvokate
- Wij kunnen als kraakspreekuur ook meegaan tijdens de kraak; als er een tekort is aan mensen of als het taalprobleem aan de orde is, en natuurlijk ook omdat het leuk kan zijn
- Dan is er nog de zgn. kraaktas, die 'vol' gereedschap zit voor de eerste klusjes. Helaas gaat het uitlenen beter dan het te-

rugbrengen van het gereedschap

- Natuurlijk zijn er nog veel meer vragen waar je mee te maken krijgt, maar die zijn meestal specifiek voor één bepaald pand.

DE KRAAKPROCEDURE

Kraken is niet zomaar een huis binnenlopen en gaan wonen. In Utrecht is er een hele procedure waarbij elke kraak 'goedgekeurd' of 'afgekeurd' wordt. De officier van justitie (OVJ) neemt elke keer de beslissing of er wel of niet ontruimd gaat worden. Dat gebeurt meestal op de dag van de kraak zelf.

Voor een leek is het best een ingewikkelde procedure; het kost dus moeite om het elke keer uit te leggen op het kraakspreekuur. Het is en blijft toch een raar, officieel spelletje dat je meespeelt. Je schrijft een brief aan de OVJ met een heel 'pleidooi' voor je kraak, neemt een advokate, etc. De officier zelf zie je nooit, in plaats daarvan komt een wijkagente langs. Dat is een ritueel op zich:

Zij stelt een aantal vragen van een achterhaald vragenlijstje, zo van: "Kraak je dit alleen of met hulp van de kraakbond/organisatie?" en of je lid bent hiervan. Onzin natuurlijk en onbelangrijk om hier

Kraken in Lombok tijdens de kraak tweedaagse januari '88

serieus op in te gaan. Ook zal er altijd geprobeerd worden je naam te achterhalen: "Ik stel me toch ook voor, we moeten van elkaar toch weten wie we zijn en hoe we heten." Leuk geprobeerd wijkagente (zeikagente), maar je krijgt geen namen. Tot slot de vraag waarom. Woningnood weetjewel agentetje!

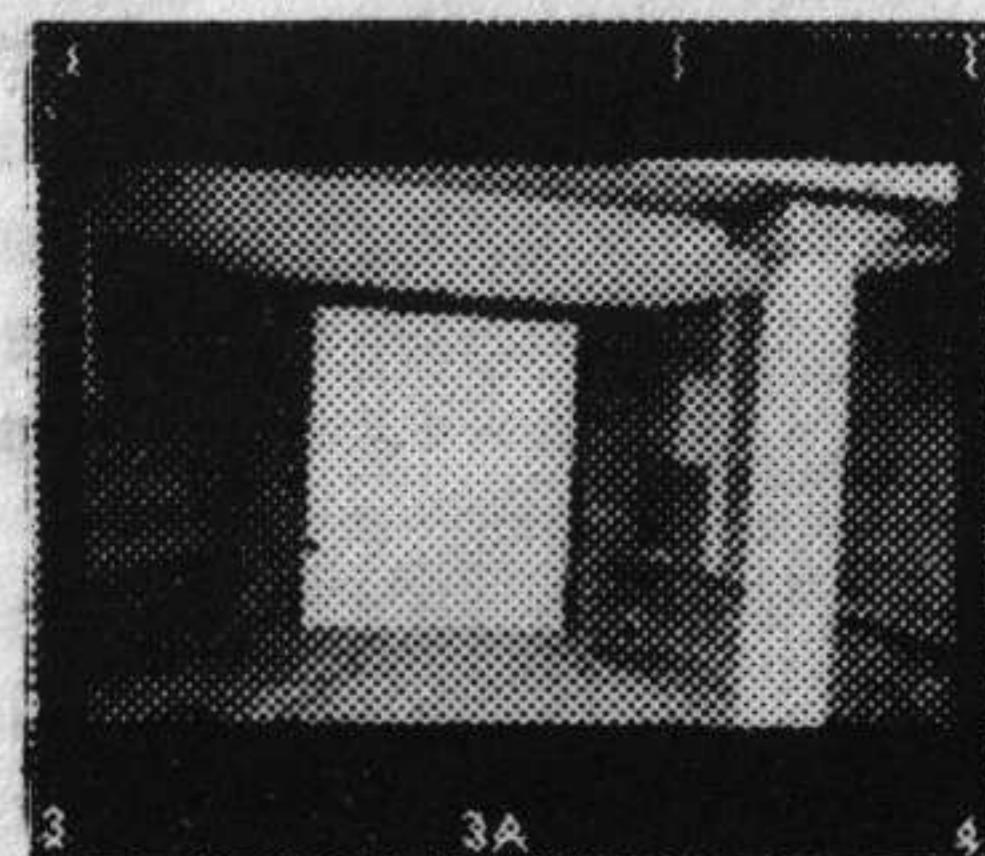
EEN HUISVESTINGSBUREAU ?

Nou is het zo dat wij als kraakspreekuur geen alternatief huisvestingsburo zijn. Dus is het de bedoeling dat je op zoek gaat naar je eigen toekomstige kraakpandje. Dat betekent dan eindeloos de stad doorkruisen en maar zoeken. Geen huisvestingsburo maar toch: we houden in de kraakmap wel een lijst bij met lege panden die we zelf aantreffen of die kraakspreekuurbezoeksters doorgeven. Soms is alleen bekend dat een pand leegstaat, maar het kan ook zijn dat er al meer is uitgezocht. Op die manier proberen we een overzicht te krijgen van leegstaande

panden. Deze panden geven we dus wel mee aan kraaksters in spé. We hebben ook een lijst met zgn. 'lege mensen'. Het kan zijn dat iemand liever met een groep wil kraken, op deze manier kunnen wij dan adressen uitwisselen en gaan mensen samen verder aan de slag. Tegen de tijd dat al deze informatie drie keer per kraakspreekuur verteld is, is het meestal al zes

uur geweest. Dan worden de gordijnen dichtgetrokken, de asbakken geleegd en gaan we weer naar huis. Even snel eten want 's avonds is er kraakspreekuurvergadering.

AMBTENARESJE SPELEN

Als medewerkster van het kraakspreekuur sta je soms -voor je het doorhebt- het beleid van gemeente en justitie t.o.v. kraken te verdedigen. Dat gebeurt vooral bij stille kraken die mislukken en waar je gevraagd wordt om te redden wat er te redden valt. Je staat dan uit te leggen waarom er ontruimd moet worden, dat ze het beter hadden moeten uitzoeken, etc. Hoe urgent de kraaksters ook zijn, ze mogen er toch niet tijdelijk blijven wonen en krijgen evenmin vervangende huisvesting (het 'wachten-op-je-beurt-systeem' van het huisvestingsbureau leg je dus ook uit). Zo ging het ook met een gezin dat een renovatiewoning op de Javastraat gekraakt had. Omdat ze zeiden: "Maar ze kunnen ons toch niet zomaar op straat zetten, waar moeten we dan heen?", moesten we tenslotte ook uitleggen hoe een ontruiming gaat.

Achteraf hoorden we dat ze zich nog behoorlijk verzet hebben tegen de ontruiming, terwijl we zo uitgebreid uitgelegd hadden dat dit echt een hopeloze kraak was. Je zou bijna vergeten dat het goed is als ze zich verzetten, bij alle moeite die we doen om die stomme regeltjes uit te leggen en ze te helpen.

LOMBOK

De gang van zaken bij het andere kraakspreekuur, de dag erop in de Wijkwinkel in Lombok, is in principe niet veel anders. Het is een wijkkraakspreekuur en dat betekent dat het meer voor mensen uit de buurt is. Ongeveer de helft van de mensen die in Lombok kraken komt uit de buurt zelf. Dit spreekuur houdt in de buurt al lange tijd de leegstand bij. Hierdoor, en door kontakten met de buurt en de Wijkwinkel, is er al veel informatie over de leegstaande panden in Lombok. Dat bespaart mensen een hoop zoekwerk als ze willen kraken. Dit spreekuur is wat 'laagdrempliger', daar komt dus werkelijk van alles over de vloer. Vaak mensen die in hoge nood zitten, maar

veel hulp nodig hebben willen ze echt gaan kraken. Is het kraakspreekuur Lombok dan wél een alternatief huisvestingsburo? Nee, nee en nog eens nee; er zou ook geen kraakspreekuurmedewerkster zijn die dat zou willen.

WAAR DOE JE HET VOOR ?

Je draait mee in een kraakspreekuur omdat je het goed vindt als er veel gekraakt wordt, bovendien zie je dat er veel behoefte aan is. Door zo'n kraakspreekuur kan je om te beginnen voorkomen dat veel kraken op een stomme manier mislukken, dat er panden gekraakt worden die eigenlijk te hopeloos zijn om te kraken of dat je toestanden krijgt dat twee groepen tegelijk hetzelfde pand willen kraken (gebeurt nog wel eens). Het kraakspreekuur heeft ook een voortrekstersfunctie bij acties of

het tegengaan van ontruiming. Informatie komt vaak als eerste op het spreekuur terecht en haast automatisch ben je als kraakspreekuurmedewerkster dan betrokken bij het bedenken en organiseren van acties. Verder zit je bij het kraakspreekuur om de stap om te gaan kraken kleiner te maken. Dat is belangrijk omdat het kraken voor veel mensen toch nog te ingewikkeld en ongewoon is. De mensen die het meest om een woning verlegen zitten durven het vaak niet aan en dat is jammer.

Het is altijd moeilijk in hoeverre je nu alleen informatie moet geven over hoe het kraken werkt, en in hoeverre je mensen over moet halen om te gaan kraken, en ze daarbij als een hulpverleningsinstantie moet begeleiden. Kraken is en blijft toch iets waarbij je in principe alles zelf moet doen, en zelf risico's moet nemen. Veel mensen zijn dan ook niet 'geschikt' om te gaan kraken, hoe hoog hun woningnood ook is.

VERGISSING

Het gebeurde laatst dat er voor een pasgekraakt pandje een "boze eigenaar" stond, die de aldaar zittende kraker bedreigde. Deze schrok zo dat hij via de tuin bij de buurvrouw naar binnen vluchtte en de alarmlijn belde. Al snel waren de eerste gealarmeerden bij het huis. Daar stonden drie buitenlandse mensen en de verwachte enge knokploeg-huisbaas bleek een huurder met een bewijs van het huisvestingsbureau dat hij het huis al sinds een week toegewezen had gekregen. Nog niemand was met hem gaan praten, de sfeer was inmiddels enigzins vijandig. Toen een paar mensen het misverstand van de kraak uitlegden was het probleem snel gesust. Het was bij de kraker immers niet bekend dat het huis al vergeven was. De volgende dag brachten we een nieuw slot, en kregen we vriendelijk brood, druiven en koffie aangeboden.

MOOIE PRAATJES

Op het kraakspreekuur moet je je niet laten inpakken door mooie praatjes. Zoals de man die alsmaar moeite deed om vriendelijk en solidair over te komen ("Wat die krakers in Amsterdam en Nijmegen doen, dat vind ik nou goed") en zelfs geld aanbood. Een slecht pand was geen bezwaar, hij was elektrotechnicus en had er wel veel geld voor over. Veel meer dan een slecht pand op de M.P. Lindostraat was er op dat moment ook niet te vinden. Na een reeks voorgesprekken hielpen we met ons vieren met de kraak. Het was inderdaad een erg uitgeleefd huis, maar wie echt wou kon er iets van maken. De kraker had er echter opeens geen praatjes meer: 's middags verliet hij vrijwillig het huis omdat het toch te erg was.

KLANTENSERVICE

Voor sommige woningzoekenden zijn we de zoveelste instantie waar ze hun geluk beproeven, en zo worden we dan ook benaderd: eindeloze verhalen hoe erg ze het wel niet hebben, om de haverklap opbellen of echt elke week langskomen en voornamelijk afwachten of je wat voor ze hebt, of je niet beter wilt zoeken, méér wilt helpen. Dan is het moeilijk om te beslissen in hoeverre je hulp (en hoop) wilt geven en in hoeverre je zo iemand toch van alles zelf laat uitzoeken (met het risico dat zij afhaakt). Het gaat natuurlijk te ver om als kraakspreekuur verantwoordelijk gemaakt te worden voor iemands huisvesting.

Je moet ook geen cyniese hulpverleenster worden, door mensen on dankbaar te vinden als ze - ondanks alle hulp - niet willen kraken, of door hun woningnood niet serieus te nemen. Vervelend is het soms wel, al die 'klantes'. Het gebeurt helaas vaak genoeg dat mensen misbruik maken van het

danks allerlei mooie verhalen geen poot meer uitsteken als ze eenmaal goed wonen.

Het is weliswaar oppassen waar je je in stort als je kraakspreekuur draait, maar zeker als veel kraken lukken is het geweldig om te doen. Je merkt weer dat het toch een grote, spannende stap is om over

te gaan tot kraken. Sommige mensen zie je er gewoon door veranderen. Als je meemaakt in wat voor ellende mensen wonen vóór ze gaan kraken, als je ziet hoe blij en enthousiast ze zijn als hun kraak lukt, dan weet je weer verdomd goed waarom je kraken belangrijk vindt.

kraakspreekuur, en zich bv. als kraakwacht aanbieden voor het pand dat ze zouden kraken. Verder zie je heel vaak dat mensen waar je veel moeite voor hebt gedaan on-

BUITENLANDSE GEZINNEN

Het kraken met bijvoorbeeld buitenlandse gezinnen vraagt om heel wat meer hulp en begeleiding dan gewoonlijk, maar dat wil helemaal niet zeggen dat ze het minder goed zouden kunnen. Een leuk voorbeeld is dat van een dakloos geworden Marokkaanse man die op het spreekuur Lombok kwam. Met zijn vrouw wou hij een huis kraken maar het moest wel op heel korte termijn en over kraken wist hij nog nauwelijks iets. Na een aantal bezoeken op hun logeeradres kraakten we samen een flatje in Kanaleneiland. Ze vonden het reuzespannend, vooral het inbreken zelf, het slot inzetten, etc. Helaas moesten ze er van de Officier van Justitie uit en er moest dus snel opnieuw gekraakt worden. Nu lukte het wel. Een week later gingen we langs om even te kijken hoe het ging, - je bent toch een beetje bang dat ze het pand stilletjes verlaten als ze het toch niet aankunnen. Nee hoor: meneer was de hele week al aan het schilderen en opknappen en bouwde meteen een douche in. "Maar ik geef niet teveel geld uit", zei hij met een knipoog, "voor het geval we er weer uit moeten"

DE NACHTMERRIE VAN DE ANONIEME DAGVAARDING

ONDERTUSSEN, BIJ DE KRAKERS

GEMEENTE ... DAARVOOR MOET U BIJ DE WONINGBOUW-VERENIGING ZIJN...

... DAARVOOR MOET U BIJ DE GEMEENTE ZIJN...

WONINGBOUW VERENIGING

WORDT VERVOLGD

Amthuis

Ben jij wel een echte kraakster?

UITSLAG KWIS OP BLZ. 40

Test jezelf! Beantwoord naar waarheid de hieronder gestelde vragen, tel je punten bij elkaar en lees het deskundige oordeel van het Springstof-tiem.

1. Waarom zou je kraken?
  - A. Omdat je woonruimte zoekt
  - B. Ik heb er eigenlijk nooit zo bij stilgestaan
  - C. Al mijn vriendinnetjes doen het
2. Hoe zoek je een te kraken pand?
  - A. Je gaat naar het kraakspreekuur
  - B. Lopen zoeken in de wijken
  - C. Door de stad fietsen en rondkijken
3. Waar zit het kadaster?
  - A. Den Haag
  - B. Bij het voetbalstadion
  - C. Centrum van Utrecht
4. Je staat voor het te kraken pand. Hoe kom je binnen?
  - A. Je vraagt de burens om de sleutel
  - B. Je trapt meteen de deur in
  - C. Je klimt door een raam aan de achterkant
5. Waarmee breek je een deur open?
  - A.
  - B.
  - C.
6. Hoe leg je contact met de burens?
  - A. Naar ze toe om kennis te maken
  - B. Een briefje door de bus
  - C. Je maakt zoveel herrie, dat ze vanzelf wel komen kijken
7. Hoe onderteken je een brief aan de Off. van Justitie?
  - A. Fake-namen
  - B. "De Kraaksters"
  - C. "De Bewoonsters"
8. Je huis stinkt naar gas. Wat doe je?
  - A. Je belt M24
  - B. Je koopt patchouli
  - C. Je draait de hoofdkraan dicht

9. Je bent alleen thuis en er staat een knokploeg voor de deur. Wat doe je?
- A. Je rent het huis uit naar de telefooncel
  - B. Je pleegt hevig verzet
  - C. Je laat het niet zover komen

10. Wat is LEGO?
- A. Een leeghoofd
  - B. Kinderspeelgoed
  - C. Legaliseringsoverleg
11. Waarom ga je naar het AKU?
- A. Om te swingen
  - B. Om de laatste roddels te horen
  - C. Omdat het leuk is

12. Waarom ga je niet naar het AKU?
- A. Omdat je die lui vaak genoeg ziet
  - B. Omdat je geen lid bent
  - C. Omdat je bang bent dat er verraadsters rondlopen

13. Wat is de gemiddelde leeftijd van het Springstoetiem?

- A. 24
- B. 21
- C. 26

14. Wie is Vogelzang?

- A. Een beruchte makelaar
- B. Officier van Justitie
- C. Commissaris van politie

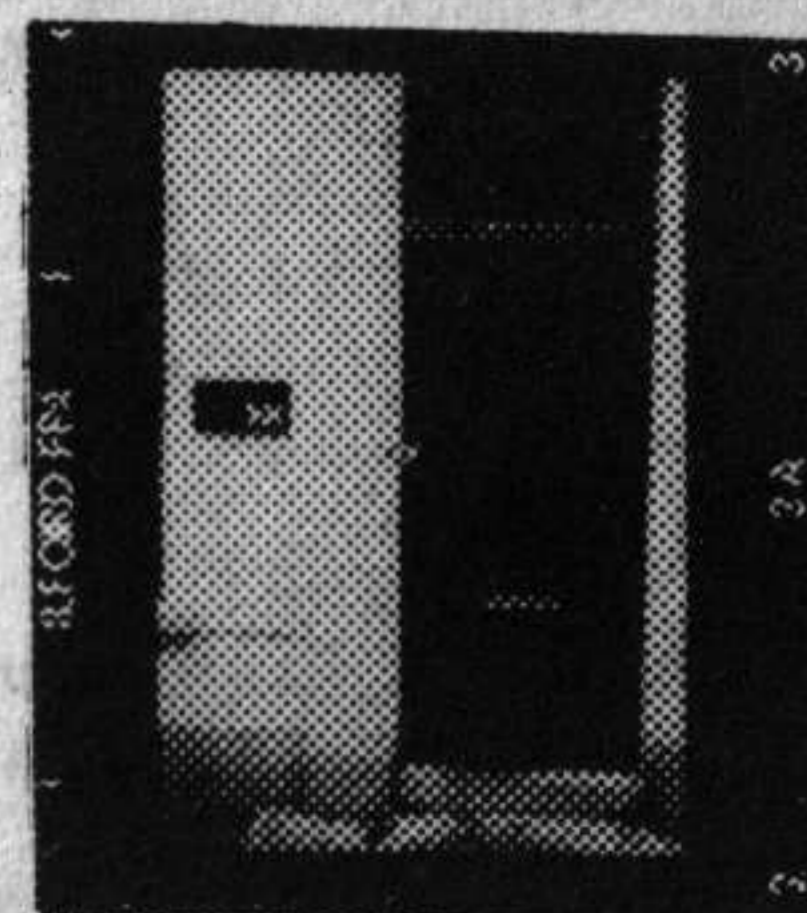
15. Hoe maak je verfbommen?

- A. Met boterhamzakjes en hoogglanslak
- B. Met strijkers, olieverf en pvc-buis
- C. Met kaarsvet, ballonnen en latex

16. Wat speel je het liefst?

- A. Monopolie
- B. Risk
- C. Barrikade

Gekraakt en ontruimd in 1987

GEKRAAKT	METEEN ONTRUIMD	LATER ONTRUIMD
Jan. Bethlehemweg 40/40bis Bollenhofsestraat 43 Oudegracht 226 Beverstraat 22	Keulsekade 8	Hasebroekstraat 33 Jacob Geelstraat 23
Feb. Eerste Delistraat 12 Eerste Delistraat 14 J P Coenstraat 65bis Hoogstraat 57	A'damsestraatweg 143 =	
Mrt. Vleutenseweg 339 J.Camphuijsstraat 59 Menadostraat 12 J.P.Coenstraat 42bis Vechtplantsoen nr.? Eerste Daalsedijk 109	Van Diemenstraat 28 = J.P.Coenstraat 57 = Daendelstraat 2a = Pearsonlaan 23 =	Oudegracht 226 =
Apr. Zonstraat 47 Hiëronymusplantsoen 4 Padangstraat 1 J.P.Coenstraat 44bis Vleutenseweg 300 Oudegracht 71 J.Camphuijsstraat 63	Busken Huetstraat 5 = M.P.Lindostraat 2bis-a Curaçaostraat 21bis = Javastraat 57 =	Vechtplantsoen nr.? Balistraat 54 Waterstraat 3
Mei Drift 13 Padangstraat 70 Borneostraat 44bis		J.Camphuijsstraat 59 =
Juni Turfstraat nr.? Lombokstraat 79 Leeuwerikstraat 1 Baanstraat 18bis		
Juli Van Diemenstraat 28 Minahassastraat 2bis Otterstraat 78-82 Borneostraat 50 Kanaalweg 27 Prooststraat 22	Grotelaan 22 Bunnik = Vleutenseweg 309 = Bataviastraat 59/61 Oudegracht 246 =	Vleutenseweg 300 = Drift 13 = Laan van Puntenburg 4 = Balistraat 26 Menadostraat 12
Aug. Eerste Delistraat 21	Van Diemenstraat 16 J.Ligthartlaan 1 =	Potterstraat 22 = Leeuwerikstraat 1
Sep. Wilgstraat 12 Prooststraat 20 Billitonkade 10 Spinozaweg 70bis Vleutenseweg 325 Prooststraat 25 Prooststraat 26	Balistraat 26 =	J.P.Coenstraat 49bis Maliebaan 77a = J.P.Coenstraat 42bis Jeruzalemsteeg 15/15bis Vleutenseweg 325 Eerste Delistraat 21
Okt. Balkstraat 37 Lange Lauwerstraat 34bis Turfstraat 15 Sluisstraat 28 Groenendaalstraat 51-53 Sumatrastraat 4a	Javastraat 21 =	Kanaalweg 27 =
Nov. Sluisstraat 9 Sluisstraat 32 Zaagstraat 11 Palmstraat 23bis	Pionstraat 36 = Busken Huetstraat 9 = Eerste Delistraat 5 =	Van Diemenstraat 28 =
Dec. Javastraat 2c Ln van Nieuw-Guinea 138bis Eerste Delistraat 21	Tweede Daalsedijk 299 = Lombokstraat 81 Lombokstraat 77 =	Van Sijpesteijkade 31 = Vleutenseweg 339 Padangstraat 70 =
	= door Off.van Justitie	= na Anonieme Dagvaarding

1987: Een nieuwe kraakgolf

Zou je het hiervoor staande overzicht van in 1987 gekraakte panden vergelijken met overzichten van andere jaren, dan vallen een aantal dingen op:

- er zijn veel meer huizen gekraakt, in voorgaande jaren was zo'n lijst half zo lang;
- er zijn dit jaar nauwelijks grotere panden gekraakt;
- vooral in stadsvernieuwingsbuurten is veel gekraakt, terwijl er vroeger meer in de binnenstad gekraakt werd;
- er is meer ontruimd, en sneller. Deze ontwikkeling heeft te maken met een aantal veranderingen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden.

MEER WONINGNOOD

Ten eerste is de woningnood weer toegenomen zodat weer meer mensen van allerlei soort het kraken als een noodoplossing zien om aan woonruimte te komen. Dit zijn vaak individuen, gezinnen of kleine

groepen. De nadruk komt zo meer te liggen op het kraken van kleinere huizen waarin ook alleen gewoond kan worden.

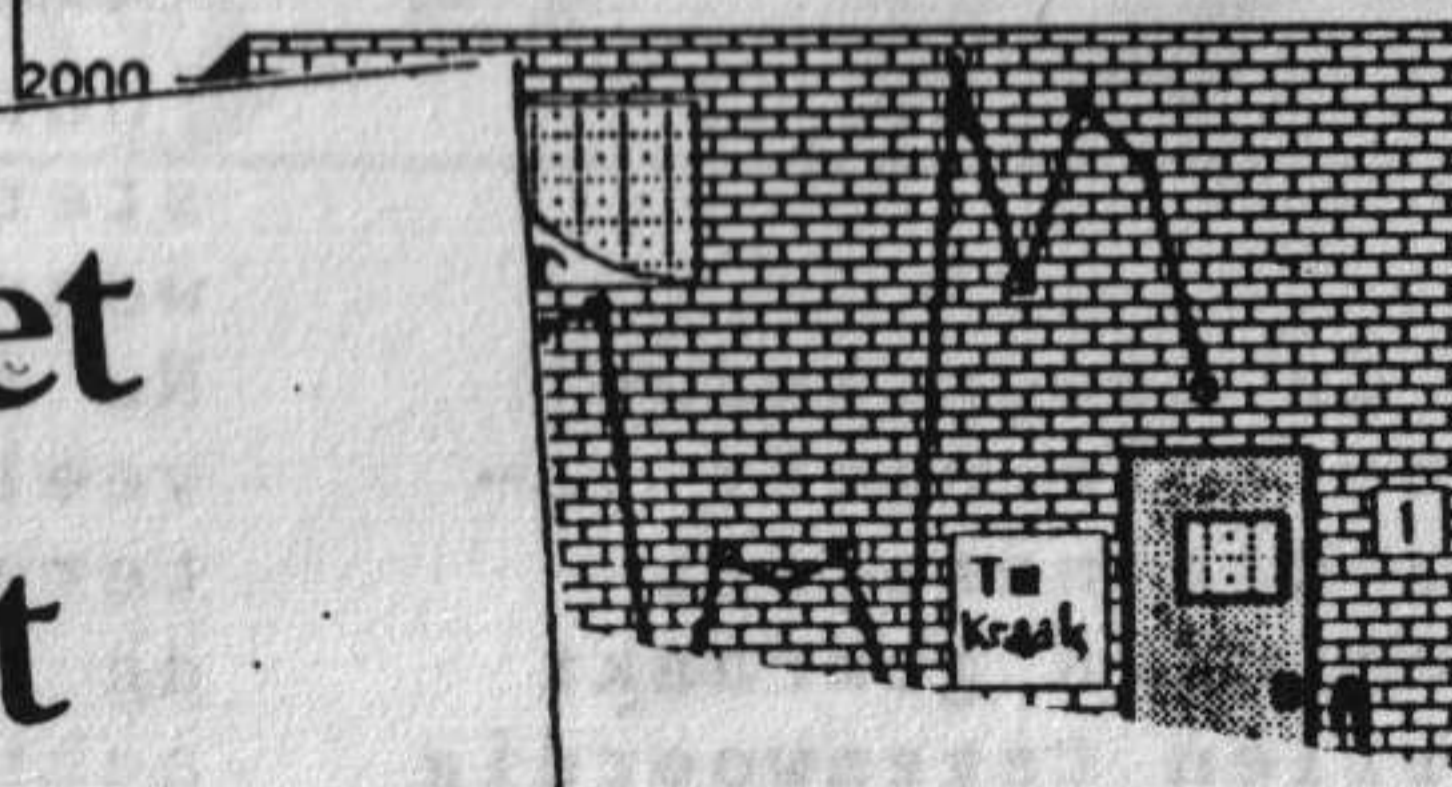
Ten tweede is de leegstand in Utrecht toegenomen, vooral door het gemeentebeleid in stadsvernieuwingsbuurten. Hier koopt de gemeente veel partikuliere panden op. Door de speculatie en het vervolgens weer inzakken van de woningmarkt zijn veel van deze woningen jarenlang verwaarloosd en vaak overbewoond waardoor de verkrotting versneld werd. De panden die de gemeente koopt zijn dus meestal hard aan renovatie toe. Soms kost renovatie al teveel en wil de gemeente slopen. De laatste jaren handelt de gemeente als een echte projektontwikkelaar bij de stadsvernieuwing, koopt veel panden op maar met renoveren maakt ze geen haast. Het is ze meer om de grond te doen dan om de huizen zelf.

Panden die aangekocht worden komen achteraan de lijst voor renovatie

Meer woningen in Utrecht staan voor langer dan 9 maanden leeg

(Van een onzer verslaggevers)
UTRECHT — Bijna twee procent van de huizen in Utrecht die voor bewoning geschikt zijn, staat leeg. Het vlt er minder dan...

Leegstaande huizen in Utrecht

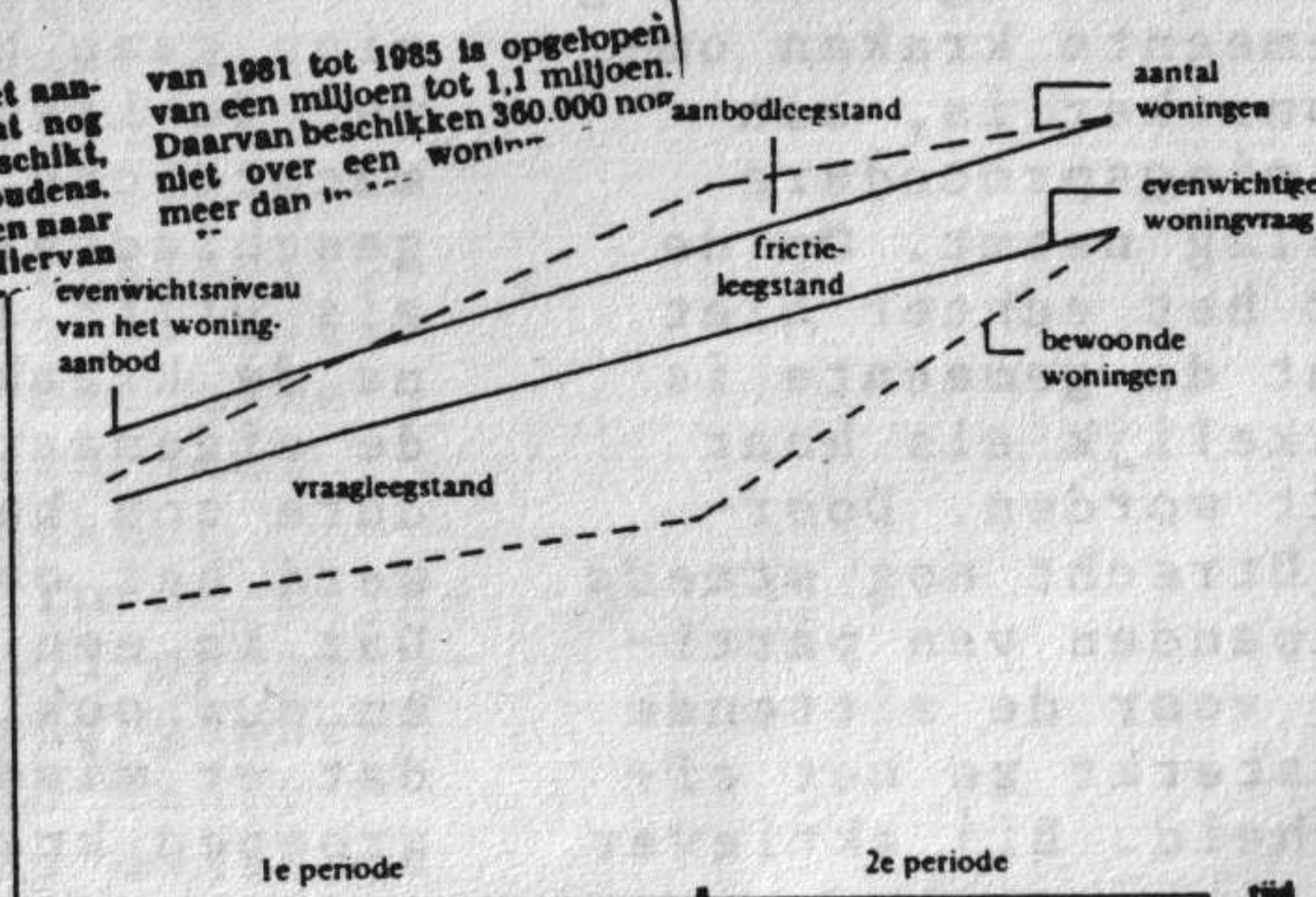
staande lege woningen is gedaald van 132 naar 90. De daling treedt vooral op bij de langdurige leegstand (van 40 naar 21).

Te koop of te huur staande huizen komen vooral voor in Nieuw Zullen (16 in 1986 tegen 15 in 1985), Croeselaan/Rivierenrijk (12 tegen 20 in 1985), Vleutenseweg/Cartesiusweg (15 en in 1985 28) en Tolsterg-/Hoograven (13 en in 1985 5). Vooral in de oude wijken staan relatief veel huizen leeg. Grote langdurige leegstand komt vooral voor in buurten met het laagste sociaal niveau. De leegstand is het grootst in het noordelijk deel van de oude... van het aan-

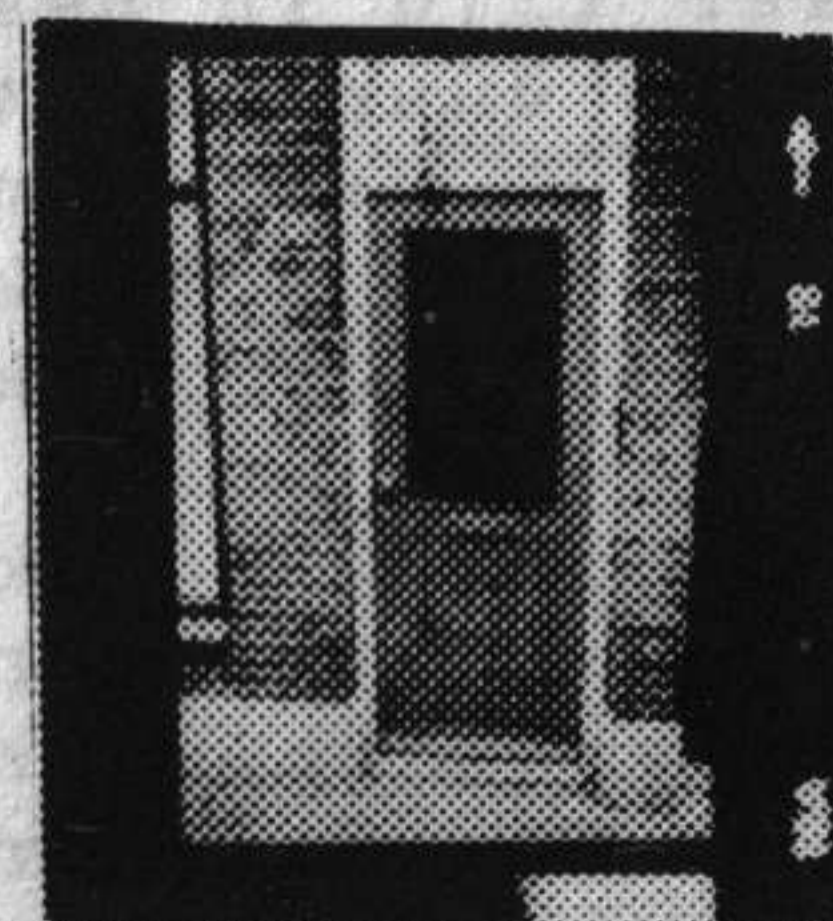
Woningnood is het grootst in Utrecht

(Van onze Haagse redacteur)
DEN HAAG — In verhouding tot het aantal woningen is het aantal woningzoekenden in de provincie Utrecht het hoogst, namelijk 277 per duizend woningen. Ook het percentage woningzoekenden, dat nog geen woning heeft en dat al langer dan een half jaar zoekt, is het hoogst.

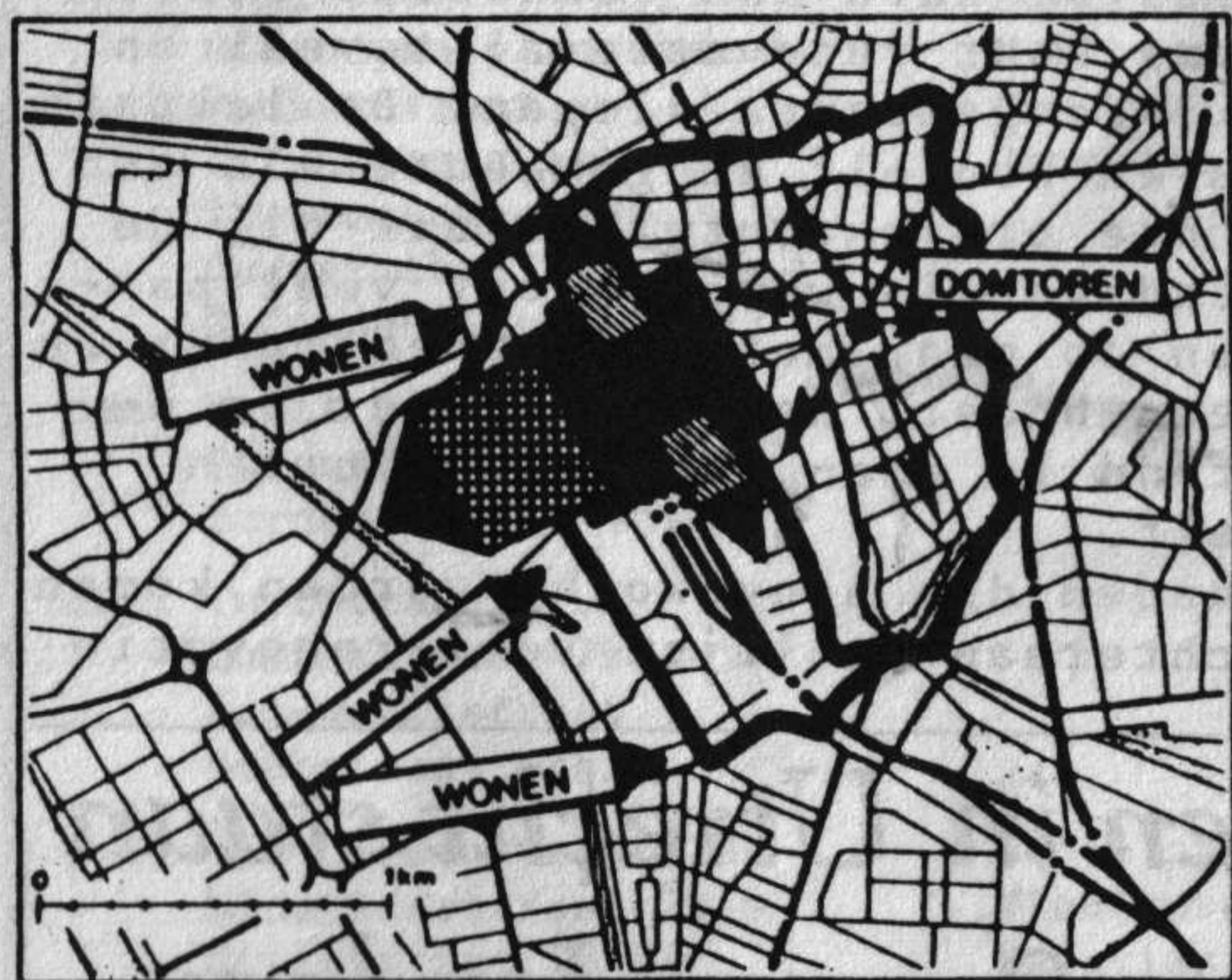
ken. In Utrecht omvat het aantal woningzoekenden dat nog niet over een woning beschikt, in totaal 30.600 huishoudens. 61.600 huishoudens zoeken naar een andere woning. Hiervan zijn 41.600 al langer dan een jaar bezig.

1 Discrepantieleegstand is de som van vraag- en aanbodleegstand.

te staan. Als ze leegkomen blijven ze vaak tot die renovatie (of sloop) leegstaan - of ze moeten toevallig zo goed zijn dat ze toegewezen kunnen worden. Bovendien blijkt de planning nogal eens uit te lopen door bv. geldgebrek, zodat de panden makkelijk meerdere jaren leeg kunnen blijven staan. De mogelijkheid om deze huizen te kraken is dan ook ruimschoots aanwezig. Een aantal is in zeer slechte staat, er zijn echter ook vrij veel panden die na een opknappertje prima te bewonen zijn. Zo zijn afgelopen jaar veel pandjes gekraakt in Lombok en Pijlsweerd, vaak met het idee om tot de geplande verbouwing of sloop te blijven wonen.

sky line van de stad

 hoogbouw
 afbouwend
  zônering
 hoogbouw

LEEGSTANDWET

De invoering van de Leegstandwet is een derde faktor die heeft gezorgd dat er meer kleinere, en vooral gemeentewoningen gekraakt worden. Mensen willen tegenwoordig liever van de gemeente kraken omdat dat minder onzeker is, een eventuele ontruimingsprocedure meer tijd in beslag neemt. Op de lange duur maakt het echter niet zo veel uit, want de gemeente is echt niet zo makkelijk als haar woningen gekraakt worden. Doordat de gemeente Utrecht nog steeds nauwelijks kraakpanden van particulieren vordert voor de zittende bewoonsters, versterkt ze het effect van onzekerheid. Bij aktiever

vorderingsbeleid zouden mensen makkelijker partikuliere panden gaan kraken, je hebt dan iets om de eigenares mee onder druk te zetten.

Niet alleen de gemeente, ook de kraaksters zelf doen minder moeite om huiseigenaressen aan te pakken. Nog maar zelden zoeken kraaksters bewust de konfrontatie van de strijd. Zo'n 5-10 jaar geleden werd kraken vaak gezien als een alternatieve manier van leven waarin je je verzet en -zeker in grotere panden- ook een eigen soort samenleving opbouwt: in grote woongroepen, met eigen werkplaatsen, muziek-oefenruimtes, kafé's, etc. De bloeiperiode van die kraakbeweging was begin jaren tachtig, nu lijkt dat idee van alternatieve samenleving op haar retour. De meeste mensen, ook de 'harde kern' van aktieve kraaksters, kraken weer gewoon om te wonen.

Nu is het de laatste jaren ook veel moeilijker geworden om grotere panden te kraken, zeker in de binnenstad. Er zit veel geld achter, de eigenaressen zijn rekening gaan houden met kraken en nu met de Leegstandwet sta je zowat machteloos tegen de eigenares. De geschiedenis van een groot pand als Drift 13 bewijst dat: 1 week na de kraak werd al duidelijk dat de eigenaar een ontruimingsprocedure zou beginnen, 2½ maand later werd het ondanks verzet ontruimd. Dat is een haast hopeloze strijd, en dus ook een belangrijke reden dat er minder (grotere) woongroepen kraken.

DE BINNENSTAD UIT

Zo is om verschillende redenen het kraken in Utrecht de afgelopen jaren van karakter veranderd. Er wordt door meer mensen gekraakt maar ook meer 'ieder voor zich'. Er worden minder grote panden en meer gewone woonhuizen gekraakt. De stap om te gaan kraken is kleiner geworden. Dit geldt met name voor Lombok waar sinds een jaar (weer) een wijkkraakspreekuur draait dat door stukjes in de wijkkrant, veel kraken en mond-op-mondreklame in de buurt bekend geworden is. Nu er meer in dit soort buurten gekraakt wordt is daar ook

meer informatie over leegstaande panden zodat er succesvoller gekraakt kan worden.

Achtereenvolgens in Lombok en Pijlsweerd is er zo een kraakgolf ontstaan. Deze golf lijkt nu alweer over haar hoogtepunt doordat er in die buurten niet veel 'kraakbare' panden meer overblijven. De meeste zijn al gekraakt, verder wordt de gemeente ook aktiever met het tijdelijk opknappen van haar lege panden.

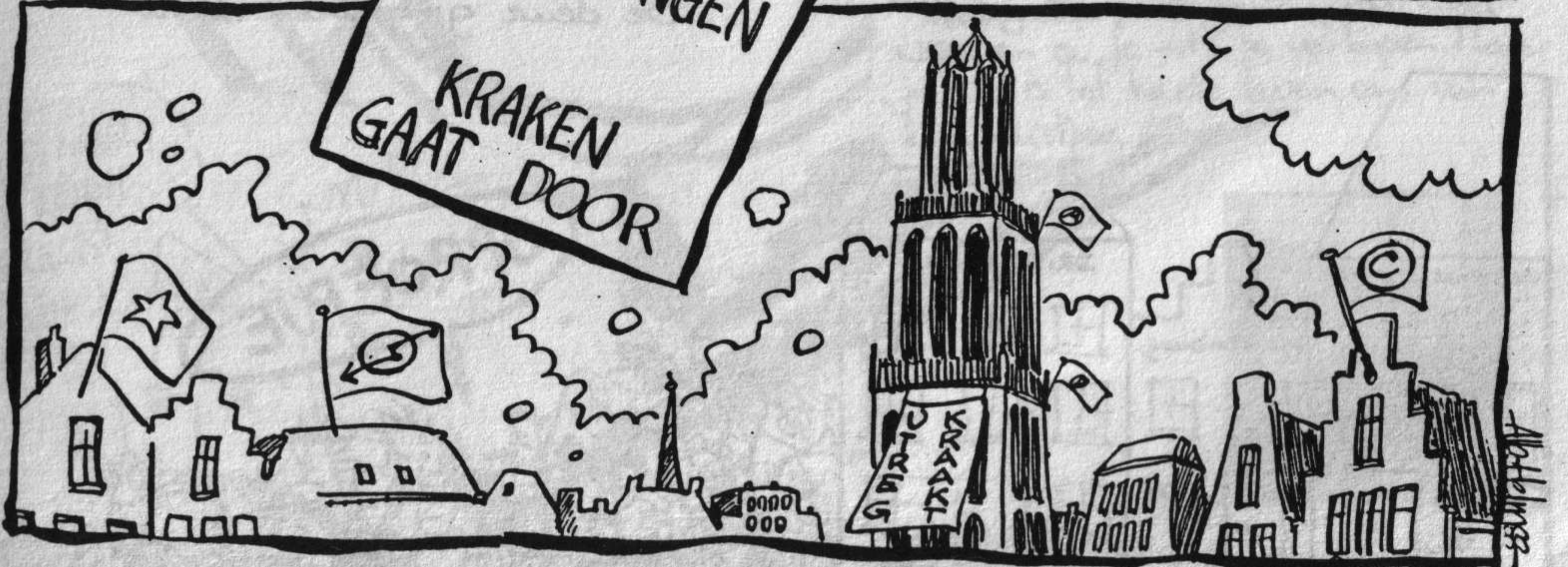
Achteraf gezien is het raar dat er niet eerder op grote schaal gekraakt is in die wijken. Veel aanstaande kraaksters wilden toch het liefst in de binnenstad wonen.

Over wijken als Lombok en Pijlsweerd deden negatieve verhalen de ronde: het lag zo ver weg en zo geïsoleerd, je werd er meer lastig gevallen, de buurt was agressief. Wie weet speelde ook een verhuld racisme mee. Nadat eenmaal de eerste schapen over de dam waren hoorde je dergelijke verhalen minder. In kraakringen kregen ze opeens naam als gezellige buurten met vriendelijke en vaak solidaire bewoonsters. In de wijk Zuilen -weer net wat verder van de binnenstad- wordt ondanks veel leegstand nog weinig gekraakt. Wanneer gaan daar genoeg schapen over de dam?

DE WERKELYKHEID VAN DE LEEGSTANDSWET

Alfred...

SPRING STOF

UITSpraak DRIFT 13

DONDERDAG 25 juni deed de ballon uitspraak over DE Anonieme dagvaarding aangespannen door Ad van Maarseeven tegen de bewoners/sters van Drift 13. (De voorgeschiedenis is te lezen in de vorige springstoffen)

Opletten dus! Want deze wee Als mensen nog barricaden willen of mee willen het bewoners

TURFSTRAAT
 atgelopen vrijdag is het rode
 luise in de turfstraat staan veel luise
 in de turfstraat om dat de straat
 dichtgeplakt van het spoor.
GËKRAAKT
 overnige tijd gesloopt gaat worden
 voor uitbreiding van het spoor.
 in het luise wonen die afgelopen
 en twee linderen studee. 'smiddag
 vrijdag op straat vertellen dat
 kwam de wijzagent vertellen dat
 ze woelut bijten zitten.

De buurrouw kwam. ze vroeg alleen maar of zachte wilden doen. De buurman (dikso, 19) kwam ook.

300 BÖMMEN EN GRANATEN! Leegstandwetterreer.

Utrecht, Vleutenseweg 300. Hoe wrang is het om op een prachtige zaterdagmiddag in een zonovergoten chroomtuin - alles is nog pais en vree - te moeten schrijven over je anonieme dagvaarding; 3 weken na de kraak. Het gruwelbeeld, waarover we vorig jaar op de L.W. conferentie in Amsterdam nog massaal discussieerden. Toen anoniem dagvaarden nog niet was ingevoerd.

Hij zei dat het huis vol ratten zat, 't al 3x geget en ontruimd was geweest. Volgens hem konden we er maar beter niet gaan wonen. De deur ging weer dicht

BRIEF OP JE DEURMAT.

Vast staat dat u ons van ons eigendom heeft beroofd.
 U wordt gesommeerd om binnen 2 x 24 uur het pand te verlaten.
 De tot ons eigendom toebehorende roerende zaken zoals vloerbedekking door de gehele woning, t.v., Geyser, wandkast en bankstel en bed dienen onbeschadigd in ons eigendom achter te blijven.
 Foto's en verdere bewijzen zijn in ons bezit.
 Er zijn tevens een rapportage foto's van uw bende genomen.
 Indien u aan deze sommatie niet voldoet, wordt ons eigendom in onze macht teruggenomen.
 Wij hebben de officier van Justitie ter Stede geïnformeerd.
 Een aanklacht tegen uw roverabeide volgt.
 Onder reserve van alle rechten.

! Afschrijven van de exploitatie met VERZICHT.
 geven of deponeren bij benedenbewoners.

UN 4-2-84

Kraak-actiegroep richt in Utrecht vernielingen aan

(Van een onzer verslaggevers)
UTRECHT — Een uit de Utrechtse kraakbeweging ontstane actiegroep, die zich 'De Zeven Stokslagen' noemt, heeft dinsdagnacht vernielingen aangericht aan het stadhuis, het gerechtsgebouw en een pand aan de Ambachtstraat.

Volgens de politie moet het waarschijnlijk worden gedacht dat de acties te maken hebben met de rechterlijke uitspraak van dinsdag dat het kraakpand Bollenhofsestraat 108 moet worden ontzet. In deze zaak werd voor het eerst gebruik gemaakt van een anonieme bewaarding. De actie richtte zich voor een deel op een gebouw aan de Ambachtstraat maar gooiden de actievoerders vijf ramen in. Vervolgens wierpen zij verdommen naar binnen.

's middags uitspraak: men MOCHT blijven zitten TOT er iets anders gevonden was. Zii blij, wij blij en vooral de wijkagent blij die als dank 'n aal oer z'n rug van 'n Tandeloos vrouwtje kreeg. die 'm zelfs nog 'n pilje op de club aanbod. NAT se anders nooit deed bij wouten. MAAR 't jochie had zo goed z'n best gedaan.

TURFSTRAAT 15

Na 4 mislukte pogingen eindelijk een huisje gevonden voor het trauma van "Rest van de Stad".

Als je er binnenkomt zullen ze misschien overspannen reageren, gillen: "Help, een autonome kraker" of "Niet gooien, niet gooien", wie weet weigeren ze je iets te verkopen. Maar ja, dat is het harde leven van een kraak(st)er.

GOEDE MORGEN,
 WE KOMEN
 HIernaast
 WONEN

Het legaliseren van je pand

Gekraakt wonen brengt bijna altijd met zich mee, dat je vroeg of laat ook gaat werken aan het legaliseren van je pand. (Tenzij je daar principieel tegen bent natuurlijk) Zeker sinds 1 januari '87 zijn er in Utrecht nogal wat kraakpanden bezig (geweest) met het bekijken van de verschillende legalisatiemogelijkheden. Te verwachten valt, dat in 1988, één jaar na het invoeren van het anoniem dagvaarden, er nog meer kraakpanden in hun woongenot bedreigd zullen worden. Daarom zullen we hieronder verschillende legalisatiemogelijkheden bespreken: 1) het aangekocht krijgen van je pand, 2) het gevorderd krijgen van je pand, en 3) het zelf kopen van je pand.

LATEN AANKOPEN

1) Je pand aangekocht krijgen door de gemeente of een woningbouwvereniging (zoals SSH, K77, SW2000) gaat vaak erg moeizaam. Je moet eindeloos onderhandelen en steeds blijven opletten dat alles volgens jouw wensen blijft verlopen. Bovendien is deze mogelijkheid erg tijdrovend. De afgelopen jaren zijn verschillende panden op deze manier aangekocht, zoals bijvoorbeeld Wilhelminapark 62 (door de SSH), en de Moira, de Teelingstraat 3, de Kromme Nieuwe Gracht 43 en de Oliphant (allen door de gemeente).

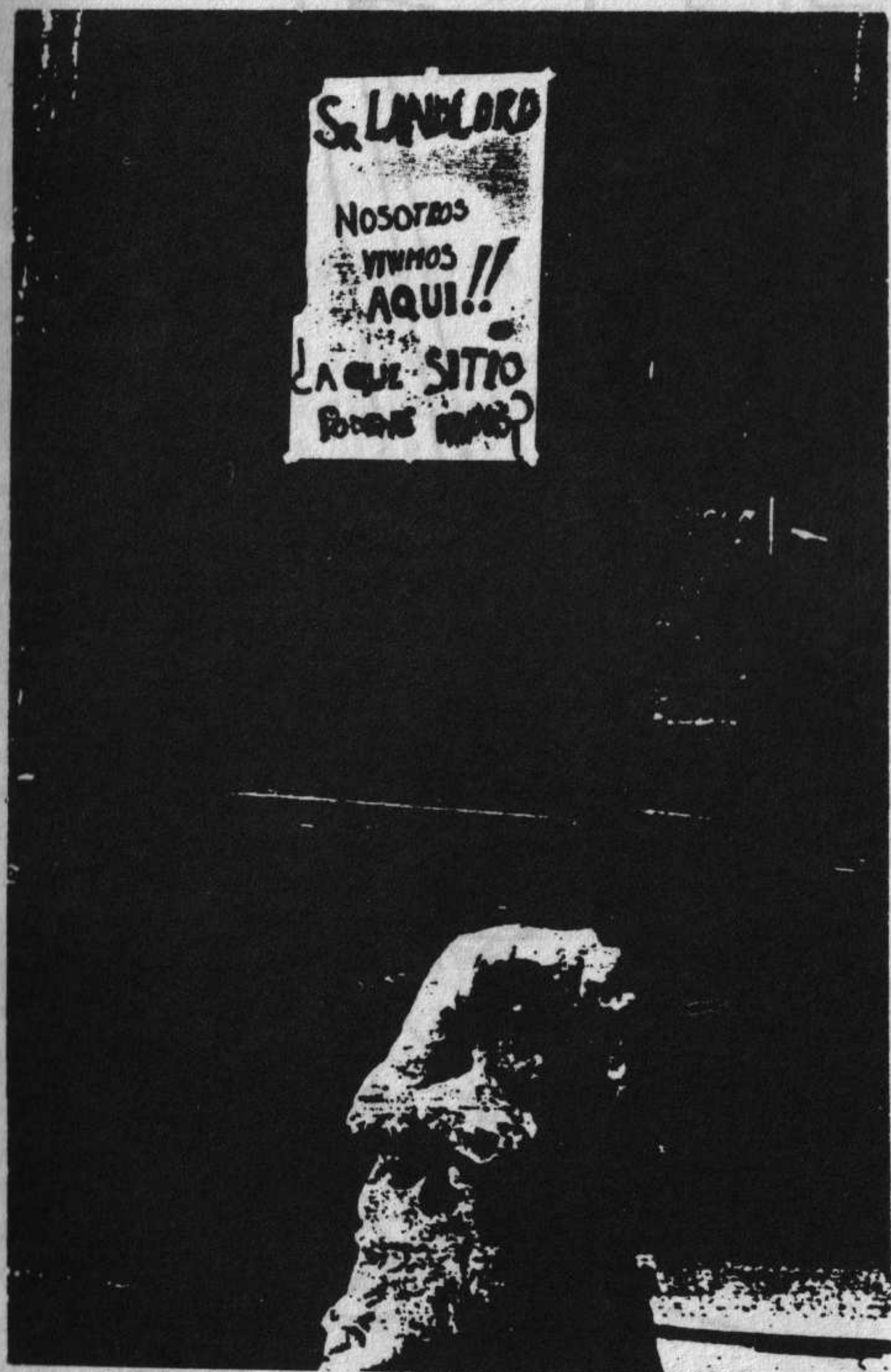
HAALBAARHEIDSONDERZOEK

Al deze panden hebben de aankoop op een bepaalde manier aangepakt; de gemeente en woningbouwverenigingen kopen alleen panden aan met subsidie van de overheid. Deze subsidie krijgen ze alleen als ze panden na aankoop ook volgens de (bijv. HAT-) normen verbouwen. Daarom hebben deze panden eerst zelf een architectenburo in de arm genomen, om te onderzoeken of het haalbaar is je pand zodanig te verbouwen, dat er na aankoop en verbouwing nog redelijke huren uitrollen. Zo'n haalbaarheidsonderzoek kost tussen de duizend en drieduizend gulden. (Indien een pand aangekocht wordt m.b.v. zo'n haalbaarheidsonderzoek, krijg je dat geld wel terug!) Het architectenburo dat het meest met kraaksters heeft gewerkt is "De Kleine Stad". Met het haalbaarheidsonderzoek in de hand kunnen de bewoonsters nu gaan 'leuren' bij de mogelijke koopsters (gemeente, woningbouwverenigingen). De praktijk van dit

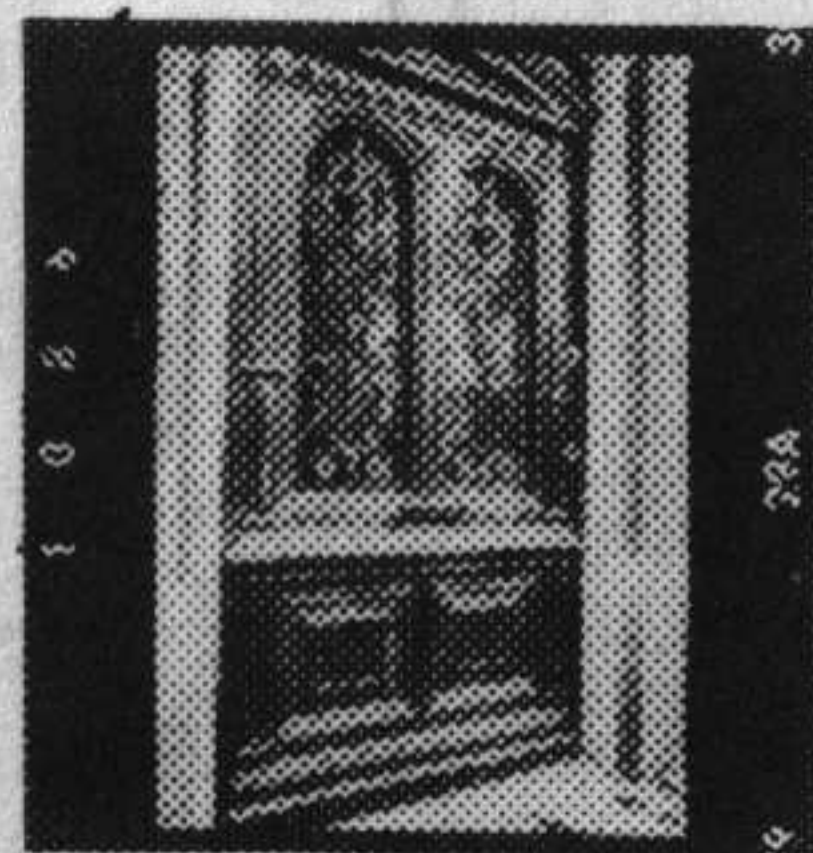
laatste wijst uit, dat er niet veel animo is om kraakpanden te kopen. Maliesingel 32, Burg. Reigerstraat 28, Maliebaan 73 en Mauritsstraat 43 bijvoorbeeld hebben in '87 na onderzoek geprobeerd gezamenlijk aangekocht te worden. De aankopen en verbouwingen waren haalbaar, maar de gemeente liet het al snel afweten met het aloude argument dat ze geen geld heeft. (Dat is overigens een onzin-argument, omdat ze het geld voor aankoop en verbouw via overheidssubsidie weer terugkrijgt). De woningbouwverenigingen hadden begin '87 het argument, dat ze nog geen beleid hebben t.o.v. woongroepen, en later riepen ze dat ze geen verbrokkeld woningbezit meer wilden. Wat ik alleen maar kan konkluderen uit dit soort kul-argumenten is, dat ze gewoon geen zin hebben in het aankopen van kraakpanden.

Waarschijnlijk omdat de kraaksters te lastige (en dus tijdrovende) eisen stellen. 1987 was dan ook een slecht jaar wat aankopen van kraakpanden betreft. (Alleen de Moira is uiteindelijk aangekocht en zal verbouwd worden volgens de plannen die de bewoners samen met 'De Kleine Stad hebben gemaakt'). Voor de toekomst zal het belangrijk zijn iets aan dit aankoopbeleid van gemeente en woningbouwverenigingen te veranderen.

VORDEREN

2) Vorderen is een andere mogelijkheid om een dreigende ontruiming van je pand te voorkomen. Sinds 1 januari 1986 kan de gemeente kraakpanden van particuliere eigenaressen makkelijker vorderen dan daarvoor. Ze hoeft niet meer te vorderen ten behoeve van een met name genoemd persoon, die zich uit de vorderingsprocedure zou kunnen terugtrekken, waardoor zo'n procedure automatisch stopt. Tevens zijn de mogelijkheden van de eigenaresses om in beroep te gaan tegen een vordering beperkter geworden. Als je pand gevorderd is, wordt de eigenares gedwongen haar pand te verhuren

aan urgent-woningzoekenden, ingeschreven bij het Gemeentelijk Huisvestings Buro (GHB). De huur wordt vastgesteld volgens het puntensysteem, berekend door het GHB. Tot nu toe wordt vastgehouden aan de maximale huurprijs. De praktijk (voor zover je van praktijk mag spreken) wijst uit, dat deze urgent-woningzoekenden de kraakpandbewoonsters zelf zijn.

Vorderen lijkt dus de methode te zijn om op korte termijn iets te doen aan het legaliseren van je pand. Een vordering zou de gemeente geen geld hoeven te kosten, en er hoeven geen ingrijpende verbouwingen plaats te vinden na een vordering.

Tóch is het vorderingsbeleid van de gemeente niet echt flitsend te noemen: gebouwen (gekraakte scholen en kantoren bijvoorbeeld) wil de gemeente alleen incidenteel vorderen. Verder zou een pand in niet te slechte staat moeten verkeren. Indien er meer dan 15.000 gulden gestoken moet worden om een pand op te knappen na een vordering, dan wil de gemeente er niet aan. Dat geld kan in principe op de eigenares verhaald worden, maar de gemeente is bang dat het veel te lang gaat duren voor ze haar geld daadwerkelijk krijgt. Dit beleid heeft met zich meegebracht dat er in 1987 zo'n 10 panden (Vleutenseweg 300, Vleutenseweg 151/153, van Sijpesteijnkade 31, J.P.Coenstraat 44bis om er een paar te noemen) die zich voor vordering hadden aangemeld niet gevorderd zijn. In 1987 is er maar één pandje gevorderd (Bollenhofsestraat 108) en nu in januari '88 is Maliesingel 32 gevorderd. Twee panden in ruim een jaar dus, terwijl de gemeente toch voornemens was om zo'n 70 panden per jaar te gaan vorderen.

GEMEENTEPANDEN

Voor gekraakte gemeentepanden ligt het legaliseren heel anders, daarbij is dit de laatste jaren ook een stuk moeilijker geworden. Voor een groot deel ligt dit aan de gemeente omdat dit zo'n bureaucratiese instantie is die stug aan haar eigen regeltjes vasthoudt. Je zou denken: "Ze moeten toch blij zijn als ik huur wil betalen", maar de ambtenaren hebben grote problemen met de rechten die je dan automatisch krijgt: het recht op onderhoud, het recht op vervangende huisvesting bij verbouw of sloop. Verder moet je officieel in aanmerking komen voor de woning. De woning mag niet te groot zijn en je moet 'urgent' genoeg zijn. Door deze voorwaarden lukt het legaliseren van gemeentepanden (bijna) nooit. Juist de mensen die niet door het huisvestingsburo geholpen worden gaan kraken: jongeren, alleenstaanden, woongroepen, mensen die plotseling in hoge nood zitten.

Die zijn zelden 'urgent' genoeg voor het huis dat ze gekraakt hebben. Als de gemeente de urgentieregels soepeler zou toepassen zouden niet alleen meer kraakpanden gelegaliseerd kunnen worden, ze zouden ook meer lege gemeentewoningen kunnen verhuren. Maarja, zo slim zijn ze daar nog niet. De laatste tijd voert de gemeente een duidelijk antikraakbeleid. Ambtenaren hebben over Lombok gezegd dat ze het kraken niet willen tolereren. Het beleid is dat kraaksters niet in aanmerking komen voor het huis dat ze gekraakt hebben. Dat zou het kraken stimuleren en dan zou binnen de kortste keren heel Amsterdam naar Utrecht komen. Tegelijk heeft de gemeente bij diverse kraakpanden geprobeerd om de kraaksters te ontruimen. Bij kraakpanden die in goede staat verkeerden (dankzij het opknappen door de kraaksters zelf!) besloot de gemeente om ze gewoon weer te

verhuren. De kraaksters zouden eruit moeten voor urgentere woningzoekenden. Bij andere kraakpanden kondigde de gemeente aan dat ze een tijdelijke opknapbeurt wilde doen. Gewone huursters blijven bij zo'n opknapbeurt zitten, maar de kraaksters zouden ervoor ontruimd moeten worden. Kraaksters in Lombok die hierdoor bedreigd werden hebben afgelopen jaar het Panden-Overleg Lombok opgericht, en het probleem in de politiek aan de orde gesteld. De ontruiming is hierdoor op de lange baan geschoven. In Pijlsweerd is net zo'n overleg opgestart omdat hier dezelfde problemen lijken te komen. Het enige dat de gemeente voor kraaksters wil doen is vervangende huisvesting aanbieden. Ook hier geldt: alleen als je 'urgent' of 'noodzakelijk' genoeg bent. Vervangende huisvesting in de buurt is bijna onmogelijk, het parool lijkt 'Hoe verder hoe beter' (Kanaleneiland, Overvecht, Lunetten). De laatste tijd is de procedure dat ze één aanbieding doen die je moet aksepteren, anders word je ontruimd.

ZELF AANKOPEN

3) Het zelf aankopen van je pand is de meest definitieve oplossing om van problemen als dagvaarding, eigenares en ontruiming af te komen. Daar staat tegenover, dat zich akuit een groot aantal nieuwe problemen voordoen. Er zijn een aantal situaties denkbaar, waarin je kunt besluiten deze stap te nemen. Bijvoorbeeld wanneer het pand te koop wordt aangeboden, de eigenares failliet gaat, of wanneer de eigenares de hypotheek van het pand niet langer betaalt zodat de bank overgaat tot verkoop.

Wanneer je pand overgaat naar een nieuwe eigenares loop je het risico er vrijwel onmiddellijk uitgeprocedeerd te worden, aangezien de nieuwe eigenares weinig moeite zal hebben voor de rechter haar spoedeisend belang hard te maken. Je kunt in zo'n geval een bod uitbrengen om je pand zelf te kopen, maar... dan zul je eerst het geld voor de aankoop geregeld moeten hebben.

De openbare veiling van J.P.
Coenstraat 44bis, november '87.

ten hebben. Je kunt het geluk van een rijk familielid hebben, maar wanneer dat niet het geval is, ben je aangewezen op banken. Banken staan érg terughoudend tegenover niet-vermogende, niet-getrouwde en niet-werkende mensen die zelf hun huis willen kopen. Eigenlijk zijn in de omgeving van Utrecht alleen de RABO en de Triodosbank (Zeist) bereid uitzonderingen te maken. (Al toont de RABO zich lang niet altijd bereid een huis in een oude (slechte) wijk te kopen, slecht voor hun imago, de Triodos is weer erg duur met rentetarieven).

Groot nadeel van hypotheeken is, dat je er over het algemeen voor lange tijd (bv. 30 jaar) aan vastzit. Voordeel kan wel zijn, dat je vrij goedkoop uitkomt als het bedrag dat je maandelijks af moet betalen laag gesteld is. Wat je je ook moet realiseren, is dat je, vanaf het moment dat je zelf eigenares bent, je opdraait voor allerlei kosten aan onderhoud, belasting, etc. Wanneer je huis oud is en er veel achterstallig onderhoud is kun je voor enorme kosten komen te staan. In sommige gevallen kun je bij de gemeente aankloppen voor verbouwingssubsidies, bijvoorbeeld als het pand in een renovatiegebied ligt.

DE VAK-GROEP

Sedert enkele jaren draait in Utrecht de 'VAK-groep'. Bij de VAK-groep zijn een aantal verenigingen aangesloten waarvan de leden in onderling overleg de financiering, het onderhoud en alle bijkomende zaken rond het beheer van een eigen huis bespreken. Het 'in overleg' eigenares van een huis zijn heeft als voordeel dat je samen verantwoordelijkheid draagt, en kennis en vaardigheden deelt. Bovendien kan je plaats wanneer je verhuist door een nieuw lid ingenomen worden. In de praktijk blijkt dit goed te werken.

Sinds de zomer van 1986 bestaat er in Utrecht de legaliseringswerkgroep. Met de invoering van anonieme dagvaarding per 1 januari '87 in het vooruitzicht werd er op een stedelijke vergadering van kraakpanden de werkgroep opgericht. Inmiddels is zij een onderdeel geworden van de Stichting Verstoord Woongenot. In deze stichting zijn behalve leden van de werkgroep ook kraakadvokates, de PSP en de SJHU (Stichting Jongeren Huisvesting Utrecht) vertegenwoordigd. De stichting heeft zich ten doel gesteld de belangen van kraakpandbewoonsters te behartigen (met name in juridische zin). De werkgroep zelf bestaat uit bewoonsters van kraakpanden en medewerksters van kraakspreekuren. Zij vergadert sinds haar oprichting om de week op dinsdagavond en leden van de werkgroep zijn tevens elke dinsdag op het kraakspreekuur aanwezig om mensen met specifieke legaliseringsproblemen op te vangen. De laatste tijd maakt de werkgroep zich hard om het vorderingsbeleid van de gemeente aan de kaak te stellen. Sinds november '87 zijn er regelmatig gesprekken geweest tussen de werkgroep en het GHB. Het laatste wat er te melden is, is dat er nu afspraken in de maak zijn die het mogelijk zouden kunnen maken dat er in 1988 meer kraakpanden die daarom vragen, gevorderd kunnen worden.

Uitslag Kwis

Vergelijk je antwoorden met de onderstaande puntenverdeling. Tel je score en lees het vernietigende oordeel!

1. A10 B5 C0	2. A0 B10 C5	3. A0 B10 C5	4. A0 B5 C10
5. A5 B10 C0	6. A10 B5 C0	7. A0 B5 C10	8. A5 B0 C10
9. A5 B0 C10	10. A0 B5 C10	11. A0 B10 C5	12. A10 B5 C10
13. A10 B0 C5	14. A0 B5 C10	15. A5 B0 C10	16. A0 B5 C10

BEOORDELING

0- 45: Hoe kom je in godsnaam aan dit boekje?!

50- 95: Je hebt het klokje horen luiden, maar weet niet waar de klepel hangt. Lees jij je Springstof wel?

100-145: Je bent hard op weg het prototype kraakster te worden. Ga zo door(!?).

150-160: De doorgewinterde kraakster! Heb je wel ontspannende hobbies??

10
10
5
5
5
5
10
10
10
10
10
10
10
10
10

145

Kolofon

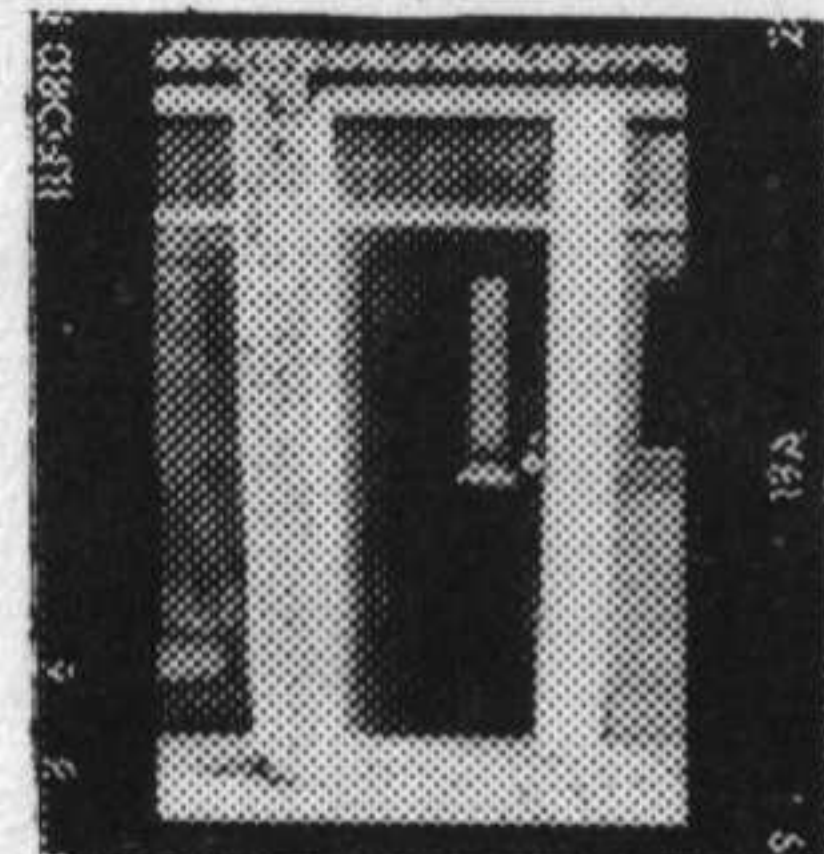
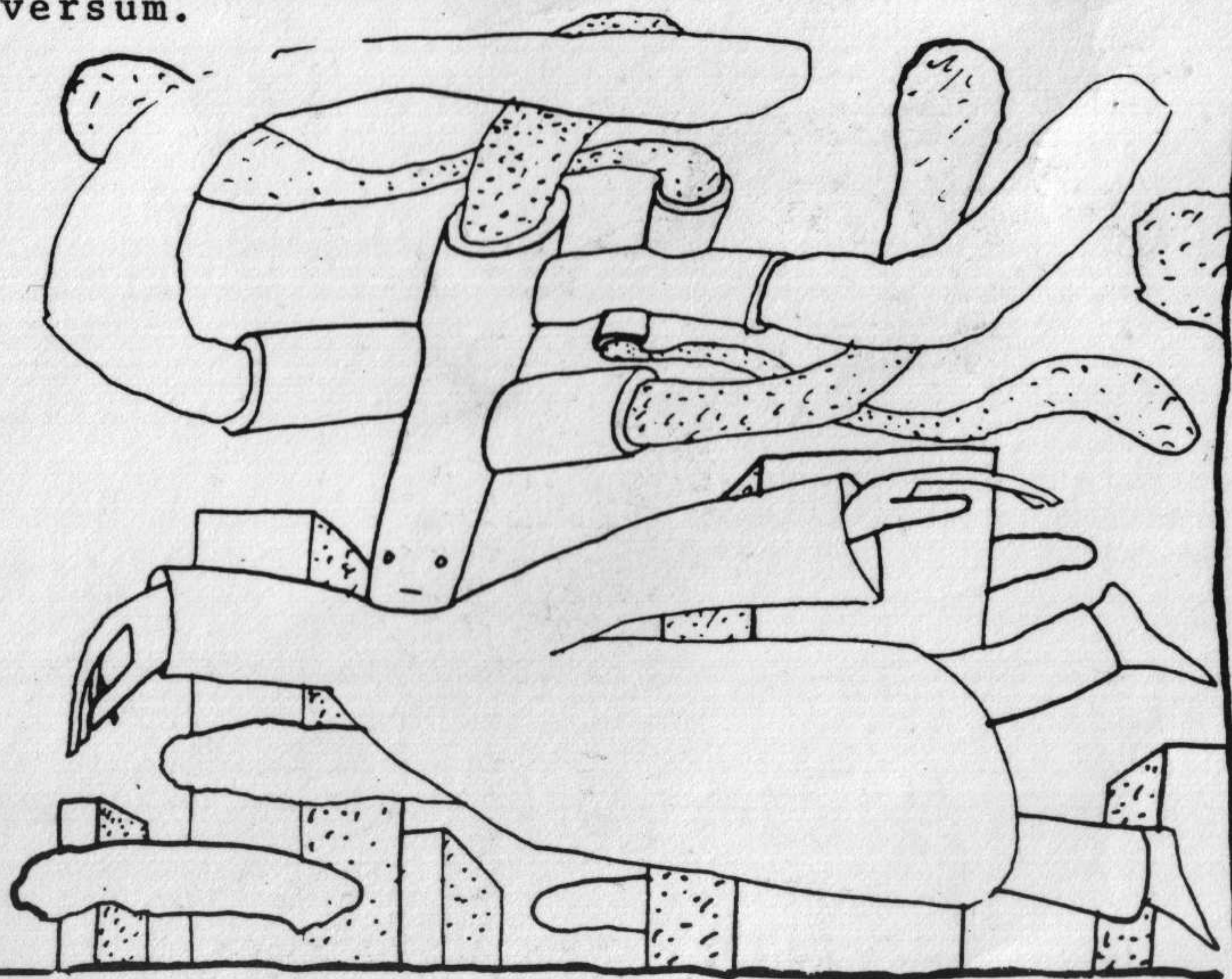
"Krakend hart van Nederland" verschijnt als bijlage bij het Utrechtse weekblad Springstof.

Voor niet-abonnees is het voor f2,50 te koop bij de kraakspreekuren in Utrecht, kraakkafé AKU, boekhandel de Rooie Rat en wellicht ook elders.

Bestellen kan door per stuk f4,25 (inclusief portokosten) over te maken op gironummer 5188096 tnv. Springstof o.v.v. "Kraakbrochure".

Deze brochure is gemaakt door het tiem van de Springstof, met dank aan Anneke, Jan, Imre, Albo, Drukhuis Utrecht, Kargadoor, Dagelijks Druk Agenda '87 en Bluf!

De lay-out werd verzorgd door -niet te geloven!- het Springstoftiem, de druk door Drukkerij Paperas in Hilversum.

Wegwijzer

KRAAKSPREEKUREN.

LOMBOK.

elke woensdag 19.30-20.30 uur
Wijkwinkel West, Damstraat 43
tel. 934455

PIJLSWEERD.

elke donderdag 20.00-21.00 uur
Otterstraat 82

REST VAN DE STAD.

elke dinsdag 17.00-18.00 uur
AKU, Voorstraat 71
tel. 314590

LEGALISERINGSWERKGROEP.

(advies over vorderen, aankoop e.d.)
te bereiken via Kraakspreekuur
Rest van de Stad (zie boven), en:
dinsdag om de week v.a. 20.30 uur
Kargadoor, Oudegracht 36
tel. 310377

PANDENOVERLEG LOMBOK.

(overleg gemeentepanden)
te bereiken via Wijkwinkel West,
Damstraat 43

PANDENOVERLEG PIJLSWEERD.

(overleg gemeentepanden)
te bereiken via Kraakspreekuur
Pijlsweerd (zie boven)

STICHTING VERSTOORD WOONGENOT.

(ondersteuning van juridisch
belangrijke zaken)
p.a. Lange Nieuwstraat 50

VAK-GROEP.

(overkoepeling van een aantal
woon-werk-verenigingen)
Lauwerecht 66
tel. 710801 (Paul)

KRAAKADVOKATEN

Tatjana Dreiling - Oudegracht 197-bis
tel. 321556
Kees de Waal - Twijnstraat 20
tel. 333248
Piet Wiegman - Stadhouderslaan 49
tel. 520855
Ernst van Voolen - v. Humboldtstr. 36
tel. 711347
Frits v.d. Brug - Rembrandtkade 36
tel. 511224
Petra van Luijn - Frisostraat 2
tel. 512901

AKU.

(kraakkafé)
Voorstraat 71 tel. 314590
openingstijden:
dinsdag 21.00-2.00 uur ikafé, video
woensdag 21.00-2.00 uur ikafé
donderdag 21.00-2.00 uur sessie
vrijdag 22.00-3.00 uur ikafé, bands,
benefiet

SPRINGSTOF.

(weekblad met kraak- en
ander nieuws)
elke maandag 13.00-16.00 uur
Kargadoor, Oudegracht 36
tel. 310377